

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXXIV. ÉVFOLYAM

9. SZÁM

1989. SZEPTEMBER

ÁRA: 3 FORINT

Fejlesztés — postatörvény — szervezetkorszerűsítés

Jövönket eldöntő témákat vitattunk meg

Szeptember 6–8-ig háromnapos értekezletsorozaton a posta és a postás dolgozók jövőjét alapjaiban meghatározó témákat tárgyalta a Postások Szakszervezetének Elnöksége, Központi Vezetősége, illetve alapszervi titkárokkal együtt az országos postás szakszervezeti tanácskozás.

Három nagy téma volt napirenden: a postáról és a távközlésről szóló törvény tervezete, a távközlésnek az ezredfordulóig szóló fejlesztési programja és a Magyar Posta szervezeti, működési rendjének korszerűsítése. Mindhárom témának természetesen voltak már előzményei. Ezekről lapunkban — a fejlesztési program kivételével — az utóbbi egy évben már többször beszámoltunk. Ilyen átfogó és sok dolgozó részvételével folyó tanácskozás azonban még egyik témában sem volt, mint a mostani megbeszélésorozat, amit megelőztek a területi viták és a különböző — ez alkalomra létrehozott — munkabizottsági tapasztalatszerzések és véleménycserek.

Felvetődhet a tisztelt olvasóban a kérdés: miért kell egyszerre három ilyen nagy horderejű kérdést napirendre tűzni. Nos, bármily megerőltető is volt a három nap s hatalmas a megismerendő anyagmennyiség, információ, e témákat csak együtt egy időben lehetett megvitatni, hiszen közöttük igen szoros a kapcsolat. Egyik sem létezik a másik kettő nélkül, illetve önmagában nincs egyiknek sem gyakorlati jelentősége.

Konkrétan: a 10 éves távközlés-fejlesztési program csak akkor és csak úgy valósítható meg, ha a parlament egy új postatörvényben oldja a posta monopóliumát, s ezt követően 2-3 vállalatra bontják a posta jelenlegi szervezetét. Így a távközlési ágazat tiszta profilúvá válhat, melybe már be tud áramolni a külföldi tőke is. Ez így leírva aránylag egyszerűnek tűnik, amíg azonban a célt — a távközlés felzárkózását a mai európai középmezőnyhöz — elérjük, igen sokat kellett, illetve kell tenni az elkövetkező néhány évben.

Távközlés-fejlesztési célok

A tízéves program fő célja az, hogy kialakuljon egy szolgáltatáscentrikus hálózat, amely képes az igények széles körű kielégítésére és modern szolgáltatások nyújtására.

Ez az úgynevezett „felzárkózó típusú program” — a kidolgozás alatt álló új postatörvényben lévő lehetőségeket figyelembe véve — vállalkozási

alakra helyezi a távközlési szolgáltatásokat; reálisan kivitelezhető, és az elérhető legkorszerűbb technikán alapszik. Emellett pénzügyileg progresszív, új megoldásokkal finanszírozható, s megadja a távközlési szolgáltatásoknak a felzárkózási lehetőséget az európai középmezőnyhöz. Végezetül a hazai híradástechnikai ipar számára az

eddigieknél nagyobb lehetőséget ad a programban való részvételre, segítve ezzel az iparág megújulását és korszerűsítését.

A 10 éves program eredményeként az ezredfordulóra megvalósul a távközlő-hálózat teljes automatizálása, a telefonelérhetőség eléri, esetleg némileg meg is haladja a jelenlegi európai átlagot. (Jelenleg 29 európai ország összehasonlító adatait szemlélve a 27. helyen állunk.) Tíz éven belül a szolgáltatási ággal kapcsolatos társadalmi feszültségek is feloldhatók az igények döntő többségének kielégítését lehetővé tevő fejlesztés útján, melynek következtében az ezredfordulón egy éven belül szinte minden igénylő telefonhoz jut. Mindezek mellett a lakosság és a közületek nem beszéd típusú információs igényeit is maradéktalanul ki lehet elégíteni.

Az egész távközlés-fejlesztési program abból indul ki, hogy hazánkban folytatódik a gazdaságirányítás reformja, s fokozatosan létrejönnek a piacgazdaság feltételei, lehetővé válik a külföldi működő tőke széles körű bevonása mind a szolgáltatási, mind az ipari szférában.

Az viszont — mint a cikk elején említettük — alapfeltétel, hogy az év végén az Országgyűlés elé kerüljön a postatörvény szüntesse meg a távközlés állami monopóliumát. Csak ezek után lehet a posta szervezetében olyan változásokat végrehajtani, amelyekkel lehetővé válik a postaforgalom és a távközlés közötti keresztfinanszírozás megszüntetése, majd a távközlés fejlesztésébe a működő tőke bevonása. Ez a tőke viszont csak akkor „jön”, ha a fejlesztést az állam garantálja, sőt abban maga is részt vesz.

Három vállalat lesz(?)

Minden érvet és ellenérvet figyelembe véve az e célra létrehozott szervezési bizottság a

posta szolgáltatásaira nézve az alábbi javaslatot dolgozta ki: „három szolgáltató országos

nagyvállalatot alakítsunk ki, melyek az első lépcsőben államigazgatási vállalatokként üzemelnének”.

A három vállalat: a Posta Vállalat, a Távközlési Vállalat és a Műsorszóró Vállalat. Közülük a bizottság a Távközlési Vállalat államigazgatási vállalatként való működtetését csak átmenetként javasolja. Ez utóbbit rövid időn belül át kell alakítani részvénytársasággá, hiszen ez feltétele a szabadabb tőkeáramlásnak, és irányítási rendszerre is megfelel a szolgáltatói, illetve az üzleti követelményeknek.

Mind a három szolgáltató nagyvállalat országos hatáskörű, a posta és a távközlés vezérigazgatósági irányítással, és lényegében a mainak megfelelő belső postaszervi tagolással. Ez indulási alaphelyzetnek tekinthető; a belső szervezet és irányítási rendszer az egyes vállalatokon belül a közeljövőben feltétlenül korszerűsítést igényel.

A szolgáltató nagyvállalati szervezet nem zárja ki, hogy egy-egy versenyerületen más szolgáltatóval vagy külföldi társal önálló vállalkozással alakuljon. Ezek azonban vagy területileg, vagy a szolgáltatás profiljára nézve korlátozottak, s csak akkor kívánatosak, ha tőkebevonással segítik a fejlesztést.

A szolgáltató nagyvállalatoknak működésükhöz továbbra is megfelelő infrastruktúrával kell rendelkezniük. Ezeknek egy része (pl. oktatás, anyagellátás) olyan szorosan kapcsolódik a szolgáltatás napi feladataihoz, hogy külön vállalkozásban való működtetésüket — megfelelő elemzések után — a szervezetkorszerűsítési bizottság elvetette.

Azokat a melléktevékenységeket, ahol többé-kevésbé már ma is működik kínálati piac (építőipar, ipar, tervezés) önálló vállalkozásba vihetőnek ítélte a bizottság. Várható, hogy ezek a piaci hatásoknak jobban kitéve, de mind szakmai kultúrájuk, mind pedig az alapítóhoz való kötődésük következtében továbbra is a szolgáltató nagyvállalat jó kiszolgálására törekszenek.

A jelenlegi belső infrastruktúrának van egy olyan köre (kutatás, számítástechnika, szociális ellátás, egészségügyi és kulturális intézmények), mely minden postás dolgozót, illetve mindhárom szolgáltató vállalatot érint. Ezeket a szervezeteket és kapacitásokat célszerű együtt tartani. Ezt a bizottság egyértelműen megerősítette. (A kutatási és számítástechnikai területekre a lehetséges megoldások közül csak indulásként tartja a legjobbnak.) Nem alakult ki egységes álláspont a szállítószolgálat szervezetére nézve. A klasszikus posta erős szolgáltatói érvei alapján célszerűnek látszik a tevékenységet (annak infrastruktúrájával) és a postai célú gépkocsialományt a Posta Vállalatban hagyni.

Vannak olyan kisebb-nagyobb szervezeti egységek, amelyek a posta és a távközlés szétválasztásával szükségszerűen kikerülnek a mai középfokú postaszervekből. Ezek közül a legjelentősebbek a Csekkleszámloló Hivatal, a PESH egységei és egyes PKI-ban folyó, de nem K+F-nek minősülő tevékenységek. E tevékenységek folytatására megfelelő középfokú postaszerveket kell kialakítani, illetve a kisebb egységeket be kell illeszteni valamelyik postaszervbe. Ezek a munkálatok már az új szolgáltató vállalatok belső szervezeti és irányítási kérdései.

A szervezetkorszerűsítés alapkövetelménye, hogy a postai és távközlési szolgáltatások folyamatosságát biztosítsuk. Ez azt jelenti, hogy csak olyan vállalatok, vállalkozások alakíthatók, melyek önmagukban működőképesek. Természetes viszont, hogy amint a mai Magyar Posta eredményes működéséhez megfelelő közgazdasági feltételek; ár, adózási, jövedelem- és keresetszabályozási viszonyok tartoznak, éppen úgy az új vállalatok is megfelelő szolgáltatási árak és költségvetési kapcsolatok mellett képesek csak működni.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Jövönket eldöntő témákat vitattunk meg

Területi viták és szekcióülések

(Folytatás az 1. oldalról.)

Egyöntetű volt a postás dolgozók véleménye, és ezzel a szekciók is azonosultak, hogy a „Postásoknak — ajánlva” című kiadvány a téma fontosságához mértén méltatlan tartalommal jelent meg. Nem tartalmazott konkrét információkat. Céljával ellentétes eredményt ért el. Korrekt, megnyugtató tájékoztatás helyett tovább növelte az egyébként is meglévő bizonytalanságot és feszültséget. Több helyütt úgy fogalmaztak, hogy a postás társadalom lebecsülését látják ebben a kiadványban.

Általános kritika tárgya volt az idő rövidsége, ami a vélemények kialakítására jutott. Volt, ahol éltek a gyanúval, hogy csak a látszat kedvéért rendezik az egészet, az áldemokrácia soros akciójaként.

A dolgozók követelik, hogy az átszervezés további folyamán kellő idő álljon rendelkezésre arra, hogy véleményezési jogukat érdemben tudják gyakorolni. A legjellemzőbb kérdések, vélemények, amelyek a területi vitákon megfogalmazódtak:

□ **ugye, a tervezet még nem eldöntött?**

□ **eddig mit csináltak az illetékesek, ha csak ennyi eredményre jutottak?**

□ **január 1-jéig csak összehívott szervezet formálható meg, ami rendkívüli károkat okozhat,**

□ **öt évvel ezelőtt legalább ígérték a decentralizációt; a centralizáció nem fogja felszínre hozni a tartalékokat,**

□ **az új szervezetben még több felettszervünk lesz, amelyeket el kell tartani; bele akarunk szólni, hogy felettünk kiket és mennyi embert tartunk el,**

□ **a forgalmi relatív szabályozás elviselhetetlen prés, közben az irányításban nő az adminisztráció, egyre több az írászat,**

□ **kik a javaslattevők, hol és mikor érhetők tetten, és kérhető számon a felelősségük?**

A területi viták alapján a **szekciók megfogalmazták**, hogy a postai alaptevékenységek szétválasztását távközlésre, postaforgalomra és műsorszórára elfogadják. Célserű egy országos távközlési vállalat létrehozása. Ugyanakkor hangsúlyozzák, hogy a postaforgalmi vállalat megfelelő működéséhez és igény szerinti fejlesztéséhez elengedhetetlen az állami garancia.

Valamennyi területen megfogalmazódott — és ezzel a postaforgalmi szekció is azonosult — az aggodás a forgalom sorsáért. A dolgozók nem látják biztosítottak a működőképességet, a forgalom eddig is hátrányosabb helyzetben volt. Úgy tűnik, az új szervezet is csak ezt garantálja. Tudomásul kell venni, hogy ma a forgalomnál is kvalifikált dolgozókra van szükség, és ezt nem lehet a maradékelv alapján megfizetni. Nem beszélve a szolgáltatási színvonal emeléséről, hiszen ma a szinten tartás is nagy gond.

A bizottságok a **szervezetskorszerűsítést 1990. január 1-jétől csak úgy tartják teljesíthetőnek**, ha az első fázisban csak a szervezeti elkülönülés történik meg. Mindhárom postai nagyvállalat átmenetileg államigazgatási típusú formában működik tovább. Az eddigi szervezési metódusból és annak tempójából arra lehet következtetni, hogy a január 1-jéig hátralévő időszak semmilyen körülmények között nem elegendő ahhoz, hogy a három nagyvállalat

1990. január 1-jétől részvénytársasági formában kezdje meg működését.

A posta szervezetskorszerűsítési folyamatában meghatározó mozzanatnak kell lennie a működőképességnek. Működőképesség alatt a bizottságok nemcsak a gépek, berendezések működtetését, a fejlesztési lehetőségeket értik.

A **működőképesség meghatározó feltételei:**

□ a jelenlegi bérlemaradás felszámolása, még a szervezeti szétválás előtt;

□ a bérek folyamatos szinten tartása, más összehasonlítható területeken végrehajtott fejlesztésekhez viszonyítva;

□ a postás dolgozók minden eddigi szerzett jogának megtartása az utódvállalatoknál, az rt.-knél és a kft.-knél is.

Nem szabad megengedni, hogy pillanatnyi előnyökért a dolgozók szerzett jogai megválthatók legyenek egy egyszeri bérfejlesztéssel. Nem megoldás a meglévő tortát újraszélelni, nagyobbat kell keríteni.

A postás dolgozók bérlemaradásának felszámolására kormányzati döntés szükséges.

A szervezetskorszerűsítés egyik célja a vállalkozói szellem erősítése. Ugyanakkor ezzel egyidejűleg az anyagban határozott centrális vonások is jelentkeznek. Feszültség forrása lehet egy budapesti székhelyű központi irányító szerv erősödése a nem Budapestre megalakítandó távközlési és forgalmi vállalatok viszonylatában.

A bizottságok nem értenek egyet a döntési szintek növekedésével. A mostani a legkézenfekvőbb alkalom lenne végre a jog- és hatáskörök decentralizálására.

A bizottságok a budapesti székhelyű központi szociális vállalat létrehozásának jogosultságát elfogadják, ugyanakkor azonosulnak azokkal a területi véleményekkel, hogy a megalakuló igazgatóságok a dolgozókkal, a szakszervezettel egyetértésben döntsék minden egyes jóléti, szociális létesítményeik további sorsáról, üzemeltetéséről.

A távközlés területén a tulajdonosi monopólium oldását a bizottságok tudomásul veszik, de mindenféleképpen szükségesnek tartják az alaphálózat fenntartásának és üzemeltetésének egy kézben maradását. Ez egyrészt a szolgáltatásokat igénybe vevők érdekeit is védi, másrészt annak a realitásnak az elismerése, hogy az egy kézben tartott fenntartás és üzemeltetés különösen szükséges a jelenlegi helyzetben, amikor heterogén, a legelmaradottabb és legfejlettebb technikát is alkalmazó távközlési alaphálózattal állunk szemben.

A távközlés területén dolgozók részt kívánnak venni a 10 éves távközlés-fejlesztési programban. Ebből adódóan a belső infrastruktúrának is megfelelően kell szerveződnie, meghagyva a területen alakuló távközlési vállalatok mozgásszabadságát.

A posta szervezetskorszerűsítésével, valamint a 10 éves távközlés-fejlesztési programmal kapcsolatban az egyik fő dolgozói igény a **foglalkoztatási biztonság** megléte. A feleslegessé váló dolgozóknak meg kell teremteni az átképzési lehetőséget, más munkahelyet, azonos értékű munkakört, a jogosult dolgozóknak a végkielégítési lehetőséget, valamint a kordéves nyugdíjazást. Mindezek anyagi vonatkozásait az

érintett utódvállalatoknak együttesen kell vállalniuk, meghatározott állami támogatás mellett.

A postai szervezetskorszerűsítés sikere, az új vállalatok mű-

ködőképessége meghatározó módon függ a postások bérlemaradásának felszámolásától. A meglévő bérlemaradás felszámolására a Postások Szakszervezete minden törvényes eszközt vegyen igénybe.

Hárommillió telefon

A központi vezetőség csütörtökön — a területi viták és a bizottságok véleményének ismeretében — tanácskozott a távközlési fejlesztési programról és a postatörvény tervezetéről.

Mint **Gricerné Heszky Enikő** főtitkár elmondta, a témák szorosan kapcsolódnak egymáshoz, tehát nem lehet külön tárgyalni azokat. Megállapította, hogy a stratégiai cél a gazdasági szerkezetváltás és a felzárkózás Európához, aminek elengedhetetlen feltétele a 10 éves kiemelt távközlés-fejlesztési program megvalósítása. A postáról és távközlésről szóló törvény elfogadása ennek alapvető eszköze, a megvalósítás kereteit pedig a posta szervezeti, működési rendjének korszerűsítésével lehet kialakítani.

A szakszervezet egyaránt fontosnak tartja a postai és a távközlési szolgáltatások fejlesztését, bővítését és a postás dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítását, foglalkoztatási biztonságának megőrzését.

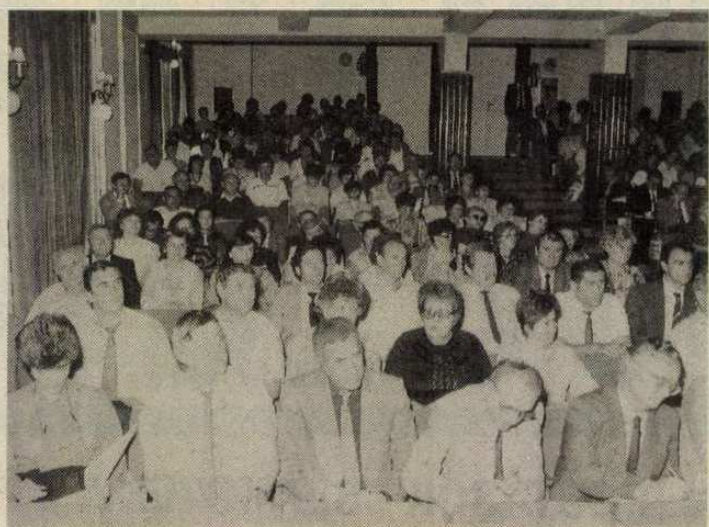
Köteles Zoltán, a posta elnök-vezérigazgatója tájékoztatta a központi vezetőséget a 10 éves távközlés-fejlesztési program tervezetéről, melynek alapcélja, hogy az ezredfordulóra mindenki számára hozzáférhető alapszolgáltatásokkal rendelkező, az információátviteli igényeket kielégítő, megbízható és gazdaságos távközlési hálózat jöjjön létre. A program a **beállomások számának megháromszorozásával egy csaknem hárommillió kapacitású hálózat kiépítését**, ország minden településére kiterjedő automatizált szolgáltatást célozza meg. Megvalósítás esetén a **száz lakásra jutó tele-**

fonszám a jelenlegi hat körüliről az **ezredfordulóra 20-23-ra emelkedne**, s az igénylők várakozási ideje átlag 1 évre csökkenne.

A posta vezetői kétféle fejlesztési stratégiát dolgoztak ki, melyek az ezredfordulóra hasonló eredményt hoznak, ám a célhoz vezető módszerek lényegesen különböznek egymástól. Mindkét változathoz elengedhetetlen a postai tarifák rendszeres emelése, a fejlesztési források 10 százalékának állami támogatás formájában történő garantálása, és a már többször említett jelentős külföldi magántőke bevonása.

A központi vezetőség — vita után — a témában úgy foglalt állást, hogy a távközlés-fejlesztési programot haladéktalanul be kell indítani, ám annak nemcsak gazdasági, szervezeti és szabályozási feltételeit szükséges megteremteni, legalább ennyire fontos a megfelelő képzettségű és számú dolgozó is. A meglévő kvalifikált szakemberek megtartásáért és újak megszerzéséért a posta átszervezése és a program beindítása előtt meg kell szüntetni a postás dolgozók bérlemaradását.

A központi vezetőség ugyanakkor nélkülözhetetlennek tartja az oktatás szerkezetének és szervezetének korszerűsítését, és az átképzés feltételeinek haladéktalan megteremtését, hiszen ez a fejlesztés teljes technológiai rendszerváltással jár együtt, melynek következtében munkahelyek szűnnek meg, s ezzel párhuzamosan új munkahelyek létesülnek. (A központi vezetőségnek a két témában hozott határozatát cikkünk végén teljes terjedelmében közöljük. A szerk.)

Meg kell őrizni a foglalkoztatási biztonságot

Az előző napi két témához szorosan kapcsolódva pénteken a központi vezetőség és az alapszervi titkárok országos értekezlete véleményezte a posta szervezeti, működési rendjének korszerűsítésére tett javaslatot. Bevezetőjében **Köteles Zoltán** tájékoztatta az értekezlet résztvevőit, hogy a posta vezetői a következő napokban javasolni fogják a tulajdonosi jogokat gyakorló Köznevelési, Hírközlési és Építésügyi Minisztériumnak, hogy a jövő évtől a Magyar Posta három önálló vállalatra váljon szét. Ennek értelmében az egymástól eltérő szakmai és piaci sajátosságú postaforgalmi, távközlési és műsorszórási szolgáltatást teljesen önálló, más-más jellegű vállalati struktúrában kívánják megoldani és fejleszteni.

A posta elnöke a létrehozandó vállalatok működési feltételei között külön kiemelte az emberi tényezőket, a dolgozók szerepét, aláhúzza, hogy egyrészt egyszeri bérfejlesztéssel **meg kell szüntetni a postások jelenlegi jelentős bérlemaradását**, másfelől a jövőben rendszeres bérfejlesztéssel el kell érni, hogy az új vállalatok a munkaerőpiacon versenyképesek legyenek.

Gricerné Heszky Enikő a tagság véleményét összegezve elmondta, hogy a dolgozók túl rövidnek tartják az időt a január 1-jei bevezetéshez. A szakszervezet a híresztelésekkel ellentétben nem ellenzi, hanem támogatja a jelenlegi postai szervezet korszerűsítését, a fejlett európai mintához történő alkalmazkodást. A logikus sorrendet azonban — mint azt cikünk elején már említettük és a központi vezetőség határozatában is szerepel — nem szabad és nem lehet felcserélni. Mert ha ez a sorrend felborul, és a Magyar Postát idő előtt „szervezik szét” — ahogyan azt a vitában sokan megfogalmazták — súlyos zavarok keletkezhetnek a postai és a távközlési szolgáltatások ellátásában.

A posta átszervezése nem lehet öncélú, annak elsősorban a felzárkóztató távközlés-fejlesztési program megvalósítását, illetve tagabban értelmezve minden postai szolgáltatás színvonalának emelését kell szolgálnia.

A szakszervezet természetesen nem akar dönteni a gazdasági vezetők helyett, hiszen neki főként a tagság érdeke védelme a feladata. De mivel 70 ezer dolgozót érintő szervezeti változásról van szó, a Postások Szakszervezete garanciát követelt arra, hogy az utódvállalatoknál dolgozók semmilyen szín alatt sem kerülnek rosszabb kereseti és szociális viszonyok közé. A főtitkár is hangsúlyozta, hogy a postások bérlemaradását még a szétválasztás előtt meg kell szüntetni. az utódvállalatoknál dolgozók számára pedig az **infláció mértékét követő bérautomatizmust kell bevezetni**.

A vitában 22-en szólaltak fel, mondták el véleményüket. Minden felszólalásból érződött a posta szeretete, a vállalat iránti aggodás és a tenni akarás a jobb és gazdaságosabb szolgáltatásért. Többen attól tartottak, hogy a jelenlegi átszervezéssel sem oldódnak meg a posta és a postás dolgozók gondjai, hiszen a múltban erre már volt néhány rossz példa. A hozzászólásokból az is kitűnt, hogy a dolgozók — sokéves bérlemaradásuk következtében — már a túlrészhatáron vannak, s alapvető megélhetési gondokkal küszködnek.

A vitában részt vett és felszólalt **Nagy Sándor**, a SZOT főtitkára is, aki azt hangsúlyozta, hogy a posta átszervezése nem csak az itt dolgozókat, hanem az egész társadalmat és a gazdaságot is érinti. Ő is aláírtasztotta a Postások Szakszervezetének álláspontját, mely szerint elsőrendű társadalmi érdekünk a postai és távközlési szolgáltatások minőségének javítása. Ugyanakkor elengedhetetlen az is, hogy a szervezeti változás következtében ne kerüljenek rosszabb helyzetbe a postás dolgozók.

Az országos értekezlet az egész napos vita után részletes állásfoglalást készített, melyet a központi vezetőség határozataként mellékelten szintén közlünk.

A tárgyalat három témában a munka dandárja még hátravan. A soron következő eseményekről, az esetleges változásokról lapunkban természetesen rendszeresen beszámolunk.

A központi vezetőség határozatai:

A 10 éves távközlés-fejlesztési programról

A szakszervezeti mozgalom alapvetően érdekelte az ország gazdasági helyzetének stabilizálásában, a kibontakozásban. Minden eszközzel védi a szervezett dolgozók érdekeit, munkahelyi biztonságát, és határozottan igényli olyan kormányprogram kidolgozását, ami hatásos elszerszere a leépülésnek, a restrikciónak és a munkahelyek felszámolásának.

Elfogadja és támogatja a gazdaságélénkítés jelzett kormányprogramját, nevezetesen a működőtőke behozatalát, a vállalkozásoknak mint a piacgazdaság egyik pillérének mielőbbi térhódítását, ami a jelenlegi nehéz helyzetből kiutat mutat. Mindannyian tudjuk, hogy ezek működésének egyik döntő alapfeltétele a távközlési infrastruktúra léte. Nyugodtan mondhatjuk, a hiánya kizáró feltétel.

Természetesen nem új, az elmúlt néhány évben hirtelen felmerült problémáról van szó. Mi, postások jó két évtizede jeleztük, kértük, követeltük a gyorsabb ütemű fejlesztést. Történtek ugyan tévova lépések, tettekben megnyilvánuló áttörés azonban mind a mai napig nem valósult meg. A mindenkori kormányok támogatták a távközlésfejlesztést, de jellemző erre az időszakra, hogy a Magyar Posta *több mint 20 milliárd forint pozitív egyenleget* tud kimutatni a költségvetéssel szemben. Mindezek következtében mind ellátottságban, mind színvonalban utolsó helyek egyikét töltjük be Európában a legintenzívebb fejlesztési szakaszban is. A növekedési ráta az európai átlag alatt maradt.

Ma, amikor igazán *kritikussá vált a helyzet*, a Postások Szakszervezete szükségesnek látja deklarálni, hogy nem a Magyar Posta, még kevésbé a szó szoros értelmében szolgáltatást ellátó, a szakmájáért áldozatot vállaló, a társadalmi tekintély alacsony fokára juttatott postás tehet, hanem egy szűk látókörű, elhibázott gazdasáspolitikai következménye a távközlés mai helyzete.

Úgy ítéljük meg, hogy ha fel akarunk zárkózni Európához, s a kontinens gazdasági vérkeringésébe bekapcsolódni, s nem véglegesen lemaradni és bezárkózni, akkor azonnal cselekedni kell. Ezt hittel állítjuk, még akkor is, ha ismerjük az ország gazdasági helyzetét. Sajnálatos, hogy ez a felzárkózás a jóval kedvezőbb gazdasági körülmények között elmaradt.

A Postások Szakszervezete *egyért a távközlési program céljaival*, s a gazdasági életben gyorsabb eredményt hozó *második variáció elfogadását javasolja*. Úgy ítéli meg, hogy a célokhoz megfogalmazott feltételek szükségessé és elégségesek.

Az elmúlt két évtized keserű tapasztalatai alapján a leghatározottabban állást foglal abban, hogy a programot csak akkor és csak úgy szabad elfogadni és meghirdetni, ha a feltételek megvannak. Ezért felhívja a kormány figyelmét, hogy csak határozott, szervezetre konkrétizált felelősség mellett hajtható végre a program. Csak ekkor és csak így tudja támogatni.

Szükségesnek tartjuk és javasoljuk a 10 éves távközlés-fejlesztési program mielőbbi indítását, s ezen belül a 3 éves első szakasz azonnali megkezdését. A testület kényszerűen tudomásul veszi, hogy a második változat főként üzletpolitikai célokat elégít ki, és finanszírozásához külföldi tőke igénybevétele is szükség van.

A hírközlés-fejlesztési programot a jelenlegi távbeszélőrendszer folyamatos működtetése, üzemeltetése mellett kell megvalósítani. A hazai hírközlés mai állapota rendkívül kritikus, a szolgáltatás nem biztonságos. Tekintettel az üzemeltetés és a fejlesztés párhuzamosságára, igen fontosnak tartjuk, hogy a 10 éves programot a kormány arra a nagy szolgáltatóra bízsa, mely a jelenlegi üzemeltetést is ellátja, és annak terheit viseli.

Ismét a múlt kedvezőtlen tapasztalatai alapján szakszervezetünk szükségesnek tartja a feltételeken kívül egynek, *az emberi tényezőnek a külön kiemelését*. A program jelzi a létszám-növekedés, illetve a szakmasztruktúra-váltás igényét. A posta mai bérhelyzetében nem piac-kepes, s nemhogy új, kvalifikált dolgozókat tudna megszerezni, még meglévő szakembergárdáját sem tudja megtartani. Az 1988. májusi tervgazdasági bizottsági határozat ismételt elismerte a postások bérleamaradását. Megfogalmazta az intézkedés szükségességét, de ebből sajnos csak az 1988. október 1-jei hatályú, 5%-os egyszeri önerős bérfejlesztés valósult meg. Az idén semmilyen preferenciát nem kaptunk.

A program csak úgy indítható, a vállalkozó típusú új postaszervezet csak úgy hozható létre, ha a *több mint tíz éve görgetett bérleamaradást egyszeri intézkedéssel felszámoljuk*, s a továbbiakban a vállalat működési feltételei magukban hordozzák a mindenkori munkaerőpiac által diktált növekedési lehetőségeket.

Ugyanakkor felhívjuk a szakmai vezetők figyelmét arra is, hogy a jelenlegi oktatási tematika nagyrészt elavult, nem felel meg a kor technikai követelményeinek és a megbízható hírközlési szolgáltatásnak.

A dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulásában egyértéti jogunk van, és a felszabadult munkaerővel szemben felelősséget érzünk. Ezért elengedhetetlennek tartjuk és javasoljuk, hogy a *felszabaduló dolgozók értelm és hatékony foglalkoztatása* ne csak az egyes vállalatok számára legyen kötelező, hanem az utódvállalatok részére e témában együttműködési kötelezettséget is írjon elő az alapító. A megfelelő átképzés rendszerét az utódvállalatok közösen alakítsák ki, mert az európai példák is bizonyítják, hogy ez a gond a munkavállalók számára így megnyugtató módon megoldható. Ez még akkor is indokolt, ha párhuzamosan kialakul a munkaerő átképzésének állami rendszere is. Ugyanakkor egyedi esetekben szükséges a kordedvezményes nyugdíjazás és a végkielégítés rendszerének alkalmazása is.

sa — a vegyes vállalatok kialakulása — lehetővé teszi, hogy a külföldiek is tulajdonosi jogosultságokat szerezhessenek, és a hírközlés nyereségéből megfelelően részesedjenek, s az egy-séges működtetés mellett hozzájáruljanak a korszerű technika elterjesztéséhez;

● szükségesnek tartja, hogy a távközlési alaphálózat — mint stratégiai eszköz — tulajdoni többsége az államé maradjon;

● támogatja a postai alapszolgáltatásokra vonatkozó szervezeti monopólium fenntartását;

● tudomásul veszi, hogy a postabélyeg és postai értékpapír kibocsátásának elveit a KÖ-HÉM határozza meg, de szükségesnek tartja, hogy ezek forgalomba hozatala és kivonása — mint állami monopólium — postai hatáskörbe tartozzon;

● hiányolja, hogy a társadalmi vitán a dolgozók, kizárólag a postatörvény-tervezet tartal-

A posta szervezetkorszerűsítéséről

Az országos értekezletet megelőzően a postás dolgozók minden postaszervnél — a téma horderejéhez képest méltatlanul rövid idő alatt — területi szakszervezeti és országos szakmai szekcióüléseken vitatták meg a szervezetkorszerűsítési javaslatot.

A postásokra a munkahelyhez és a szakszervezethez való hűség jellemző mind a mai napig. Ennek következtében a több évtizedes múlttal rendelkező dolgozók többsége hasonló átszervezések sokaságára emlékezik. Különösen él bennük a legutóbbi, az 1985-ös postai átszervezés. Ezek ismeretében érthető kétkedéssel teli reagálásuk, ha az nem is egyértelműen elutasító volt.

Ennek a hangulatnak a kialakulását előidézte a szervezési bizottság hosszú, zárt körben végzett munkája, majd a megfelelő előkészítés és előzmény nélkül kiadott központi írásos tömeg-tájékoztatási anyag. Az erről szóló „Postásoknak — ajánlván” kiadványt a vitában részt vevők általánosnak, semmitmondónak, egyértelműen alkalmatlannak tartották.

Természetesen nem lehet elvonatkoztatni az országban uralkodó általános hangulattól, bizonytalanságérzettől sem. Minden nehézség és gond ellenére a postások mindmáig egy családnak érezték magukat, ahol az egyre bizonytalanabb világban biztonságot kaptak, és biztonság számíthattak a bajban a többiek segítségére.

Most hirtelen a sokszor ígért jobb posta helyett ennek megszűnését érzékelik, ugyanakkor nem látják, hogy a javasolt gyökeres változás kedvező lesz-e számukra.

Egyértéti abban, hogy a szervezeten módosítás elválaszthatatlan a 10 éves távközlés-fejlesztési programtól és az új postatörvényről. Ezen belül is meghatározó a távközlésfejlesztés programja, mint olyan cél, amit minden postás elfogad és támogat, s amelynek érdekében indokolt lehet e tevékenység önálló vállalatba szervezése. A feladatok megvalósítását egyértelműen csak a következő sorrendben tartják megvalósíthatónak:

■ a 10 éves távközlés-fejlesztési program kormányzati elfogadása,

■ az új postatörvény parlament általi jóváhagyása,

■ majd a fentieket követően a posta szervezetének korszerűsítése.

A távközlés-fejlesztési program indításának a feltétele jó néhány súlyos kormányzati döntés meghozatala. A postások nagy többsége — ismerve az általános helyzetet — tart attól, hogy ez a program is a korábbiak sorsára jut, és csak terv marad.

A postások, ugyanúgy mint a többi magyar állampolgár, igyekeznek követni a hihetetlen mértékben felgyorsult politikai és gazdasági eseményeket. Megértik a postai monopólium oldásának szükségességét, megértik, hogy saját tevékenységük területén is óhatatlanul megjelenik a piac, a verseny. Szívesen vállálják is ezt, biztosak az évtizedek alatt felhalmozott szakismeretükben.

Szilárd meggyőződésük, hogy nélkülük semmilyen tőke, semmilyen vállalkozás nem képes sem postát, sem országos igényű távközlési szolgáltatást csinálni. Ugyanakkor tiltakoznak az olyan piac, az olyan verseny ellen, amelyben az egyik fél csak a kötöttségeket örökli, a másik pedig esetleg nyeréskedik. Ők a postán belül akarnak jobb szolgáltatást, s ha a kormány valóban vállalkozói közeget akar teremteni a területen, akkor követelik, hogy a posta, illetve a most javasolt három vállalat tényleges verseny-pozícióba kerüljön. Csak akkor és csak így tudják elfogadni és támogatni a javasolt szervezet-módosítást.

Az országos értekezlet úgy foglalt állást, hogy a szervezetmódosítást nem lehet az 1990. január 1-jei időponthoz kötni, mert az elkövetkezendő három hónap nem elegendő a középfokú postaszervek belső szervezetének kialakításához úgy, hogy egyúttal a szolgáltatás is folyamatos és zavartalan legyen. Nem fogadható el, hogy az állami tulajdon részletes és alapos vagyoneértékelés nélkül vigyék át részvénytársasági tulajdonba. Határozottan igényeljük azt,

mával ismerkedhettek meg, de a hozzá szerve-sen kapcsolódó végrehajtási rendelettel nem, mert az még nem készült el. A postás dolgozók erről a jogukról nem mondanak le: igénylik mielőbb a teljes végrehajtási szöveg tartalmának ismertetését, és érdemi véleményük kialakítására a kellő időtartamot, valamint a vélemények figyelembevételét;

● leszögezi, hogy a törvény hatálybalépését csak akkor látja megoldhatónak, ha a végrehajtási rendeleten kívül az egyes kezelési szabályokat, a dolgozók élet- és munkakörülményeit befolyásoló szabványokat — előzetes felülvizsgálat után — szintén a törvénnyel egy időben, annak mellékleteként kiadják;

● sérelmezi, hogy a törvényben meglévő véleményezési jog gyakorlására alig egy hónapjuk volt a dolgozóknak, az előzetes egyeztetések során megállapított három hónappal szemben.

hogy az átszervezés további folyamatában a dolgozók érdemben gyakorolhassák véleményezési jogukat.

Határozott véleményünk, hogy a szervezet-módosítás csak úgy hajtható végre, ha a létrehozandó három alagvállalat egyértelműen működőképes. Különösen élesen vetődött fel ez a klasszikus postánál, hiszen az elmúlt évtizedekben ez az ületág csak minimális fejlesztéshez jutott, s ezt is a távközlésből nyert keresztfinanszírozás útján kapta.

Néhány korszerű, a ma követelményének is megfelelő hivatal mellett az épületek zöme elavult, nem kis részük korszerű szolgáltatásra és emberi munkára alkalmatlan. Az itt dolgozók jövedelemviszonyai az országban a legalsó csoportba tartoznak. A postai alapszolgáltatás a világ minden országában állami kötelezettség, valamilyen módon minden állam preferálja. A tarifanövelésnek erős határt szab a lakosság teherbíró képessége. Az önálló működésnek így alapfeltétele olyan állami garancia, ami nemcsak az átalakulás évére, hanem folyamatosan biztosítja a működés, a fejlesztés forrásfedezetét.

Külön ki kell emelni, mint meghatározó alapfeltételt, a szétválasztás előtti egyszeri, *minimálisan 25%-os bérintézkedést*. Ez elengedhetetlenül szükséges a kialakult és egyre tarthatatlannabbá váló szakmai és munkakörülmények bérleamaradás felszámolásához. Az egyszeri bérintézkedés mellett a jövőre nézve olyan, ún. követő bér-automatizmus érvényesítését igényeljük, ami megakadályozza az ismételt lemaradást.

Az országos értekezlet messzemenően egyetértett a szakvezetők azon határozott álláspontjával, hogy egyetlen postás dolgozó sem járhat rosszabbal az átszervezés következtében. Vagyis:

„*garantáljuk a dolgozók jogos igényeinek maximális kielégítését . . .*”

„*nem válik egyetlen postás dolgozó sem feleslegessé, bizonyos körben viszont előfordulhat, hogy egyesek más feladat ellátására kapnak megbízást.*” (Postásoknak — ajánlván, 16. szám)

Ezért a postás dolgozók élet- és munkakörülményeinek megfelelő alakulásához követeljük:

● valamennyi postás dolgozó számára — függetlenül attól, hogy melyik és milyen postai vállalatnál dolgozik — a szociális ellátás változatlan színvonalát, már az induló helyzetben. Ennek többségét ma is a KSZ és más jogszabály rögzíti.

● A szerzett jogok teljes körű további biztosítását a munkaviszony kezdetétől függetlenül.

● A foglalkoztatási biztonság céljából elengedhetetlen, hogy a felszabaduló munkaerő értelmes és hatékony foglalkoztatása ne csak az egyes vállalatok számára legyen kötelező, hanem az utódvállalatok részére együttműködési kötelezettséget is írjon elő e témában az alapító. Ugyanakkor egyedi esetekben szükséges a kordedvezményes nyugdíjazás és a végkielégítés rendszerének alkalmazása is.

A javasolt új szervezetnek óhatatlanul nagyobb önállóságot, új feltételeket és lehetőségeket kell teremtenie a létrejövő postai vállalatok részére. Ezzel összhangban az értekezlet javasolja, hogy a postaszervek hatáskörébe kerüljön a területükön működő infrastrukturális szervezetek új működési formáinak a meghatározása. (TTI, HÁLÉP, szociális létesítmények stb.).

A jelenleg központilag üzemeltetett, de az egyes vidéki igazgatóságok területén működő szociális létesítmények üzemeltetését felül kell vizsgálni abból a szempontból, hogy milyen formában lehet olcsóbb és rugalmasabb működtetésüket megoldani.

Az országos tanácskozás úgy ítéli meg, hogy csak mindezek birtokában lehet ez a szervezetkorszerűsítés *más és több*, mint a korábbiak.

A postások *nem akarnak* újabb adminisztrációnövekedést, még több irányítót, még több kötöttséget.

A *postások dolgozni akarnak* a jobb szolgáltatásért, eredményt akarnak elérni és ezzel arányosan méltányos jövedelemhez jutni.

A postáról és a távközlésről szóló törvénytervezetről

A központi vezetőség:

● tudomásul veszi, hogy hazánkban olyan alapvető társadalmi, gazdasági és politikai változások következtek be, amelyek indokoltá teszik az új törvény megalkotását;

● a törvénytervezetet részben állampolgári, részben munkavállalói szempontból vizsgálta, de meghatározóként az állampolgári érdekeket vette figyelembe;

● egyetért a törvény céljának a megfogalmazásával, valamint azzal is, hogy a posta és a távközlés csak egységes műszaki és technológiai rendszerként képes megfelelő működésre;

● támogatja a postai és a távközlési monopólium oldásának társadalmi igényét; ennek megfelelően az egyes liberalizálási javaslatok közül távközlésnél a *B* változatot fogadja el, (a postatörvény tervezetét lapunk augusztusi számában teljes terjedelmében közöltük) azzal a módosítással, hogy a monopólium a távközlési alaphálózatra (helyközi hálózat és helyi törzshálózat együtt) továbbra is terjedjen ki. (Ez átmenet az *A* és a *B* változat között.);

● az állampolgárok alanyi jogának biztosításáért szükségesnek tartja — a távközlési alapszolgáltatások állami felelőssége mellett, — hogy az e feladatot ellátó alaphálózatnak, mint összefüggő rendszernek a működtetése, fenntartása és üzemeltetése változatlanul a posta feladatát képezze.

Különösen szükségesnek tartja ezt a jelenlegi, rendkívül heterogén — a legelmaradottabb és a legfejlettebb technikát is alkalmazó — távközlési alaphálózat esetében, mert a teljesen automatizált állapot kialakításáig e rendszer üzemeltetésének összefogott irányítása mellett is nagy a valószínűsége a hibaszázalékok növekedésének;

● a *B* változat támogatásakor figyelembe vette az európai országok tapasztalatait is. (Az EKG-tagországok az ún. Zöld könyv ajánlásában fogalmazták meg az 1992-re kialakuló európai közös távközlési rendszer irányelveit. Az ajánlásokban a távközlési alaphálózat postai monopóliumát javasolják megtartani.) A nyugat-európai országok a hazai javaslatnál lényegesen kisebb mértékű monopólium oldására tettek, vagy tesznek javaslatokat, és ezeket is többéves, rendkívül alapos szakmai és gazdasági munka előzi meg. Majdnem valamennyiükre jellemző, hogy az alaphálózatot egységesen a posta üzemelteti, tartja fenn és működteti;

● elveti a *C* variáció alkalmazását. Ismeretében van annak, hogy az elégtelen telefonhelyzet miatt ma nagyfokú és jogos állampolgári elégedetlenség van az országban. Nyomatékosan felhívja viszont a figyelmet arra, hogy a *C* változat a teljes belföldi hálózatra kiterjedő monopóliumoldást javasolja, ami arra ad lehetőséget, hogy a külső vállalkozók csak a nyereséget hozó területen vállalkozzanak, de nem lesz vállalkozó a jelenleg is fajlagosan legtöbbbe kerülő, nyereséget nem, vagy csak kismértékben hozó, ún. hátrányos helyzetű területek telefonellátásának a fejlesztésére. Ezért ezt a változatot — elsősorban az állampolgári érdekekre tekintettel — nem tudjuk támogatni;

● a versenysemlegesség elvével és a lakosság érdekeivel nem egyeztethető össze, hogy az egyes, nagyobb nyereséget hozó szolgáltatások területi, vagy más szintű „kimazsolázását” nem akadályozza meg a törvény. Szükségesnek tartja ennek szabályozását;

● egyetért azzal, és támogatja a hírközlésfejlesztés területén a működőtőke bevonását, hiszen az állami tulajdon monopóliumának oldá-

Vidám történetek a komoly postáséletből

Parányka tévedés

Ez még a második világháború előtti időben történt. A hőse T. György k-i földbirtokos volt, akit a háta mögött mindenki csak nótás Gyurinak hívott. Gondolom, arról a szokásáról ragadt rá e „megtisztelő” elnevezés, hogy mikor a helybéli úri kaszinóban szerencsés volt részese a kártyajárás, és már jócskán nyerésben volt, átrendelte a szomszédos teremben működő Nemzeti Vendéglő elnevezésű mulatási intézményben művészkedő cigánybandát, s többször elhúzta kedvenc nótáját, hogy: „Korcsmárosné száz szál gyertyát, száz icce bort, ide az asztalra!” És a vendéglős — ha nem is a korcsmárosné — már értette a regulát, s ha nem is száz icce, de legalább két üveg bort a létszámnak megfelelő pohárkörítéssel hozta Gyuri úr asztalára, megfedkezvén a 100 szál gyertyáról.

Ez a vidám kedvű Gyuri úr valamiféle örökösödési perbe keveredett. Elégge nagy vagyon volt a tét. Végül is a legfelsőbb fokú bíróságon kötött ki az ügy. Gyuri úrnak Budapestre kellett utaznia a sorsdöntő tárgyalásra.

Itt kapcsolódik a posta Gyuri úr történetéhez. A tárgyalás napjának délutánján ugyanis távirat érkezett tőle feleségének címére. Vilma asszony, a felesége háromszor is elolvasta a szöveget: „Reggeli vonattal érkezem, kocsival, bandával várjatok.” Azt még csak értette, hogy az állomáson kocsival várják a férjét, hiszen a birtokon levő kastély jó 7 kilométerre volt a vasútállomástól, de az már nem fért a fejébe, hogy mi-féle bandára áhítozik a férje. Mikor aztán íme már harmadszor is elolvasta a táviratot, hirtelen világgosszág gyúlt a fejében, és örömeiben elkezdett körbe ugrándozni a szobában, a táviratot lobogtatva kezében: Hogy én erre nem gondoltam! Megnyertük a pert...

Azért kell a Zsiga bandája a Nemzeti vendéglőből, hogy ha leszál a vonatról, eljuttassák neki azt a nótát, amelyet húzatni szokott az úri kaszinóban, amikor nyer a kártyacsatában. Vilma asszony hát, mint megértő, jó feleséghez illik, azonnal intézkedett, és a másnap reggeli, Budapest felől jövő vonathoz elől az úri hintó, nyomában pedig a bandát szállító parasztszeker igyekezett. Az állomáshoz érve a várakozó utasok nagy csodálkozására lechelhődött az egész cigánybanda, és ott álltak glédában Vilma asszonnyal az élen.

A vonat pontos időre befutott, Gyuri úr leszállt. Vilma asszony jelt adott, Zsigáké rákadtak Gyuri úr kedvenc „nyerő” nótájára. Gyuri úr azonban letört, savanyú arccal közeledett Vilma asszony kitárt karjai felé. Csupán annyi ereje volt, hogy odaszóljon Zsiga primásnak: Ácsi!

Vilma asszony megdöbben ten tiltakozott: Miért hagyná abba, hiszen nyertünk!

Gyuri úr méregette a fogak közt sziszegte: Győzött a fészkes fene! Elvesztettük a pert.

Akkor miért táviratoztad, hogy bandával várjalak? Gyuri úr letört, vékony kabátjában fogvacogva felelte: Bandával? Engem? Én azt táviratoztam, hogy bundával várjatok, mert olyan hidegre fordult az idő, hogy majd megfagyok ebben a vékony felöltőben!

Mikor aztán Gyuri úrék felőlősségre vonták a k-i postamestert, az csupán annyit felelt: Ha tévedtünk is, csupán mákszemnyi a tévedés, hiszen a morzeábécében csupán egy pontocskára különbözteti meg az u-betűt az a-tól, és a már jobbélre szenderült Morse papával mégsem lehet már utólag Zsiga bandájának a honoráriumot megteríteni.

Így történt ez a távirászbaki, bizonyosságul annak, hogy a postai szolgálatban még egy betűtévesztésnek is milyen nagy jelentősége van, de bizonyítja azt is, hogy íme a magyar postán is volt „bundabotrány”, nemcsak a magyar fociban.

A maszek üzemi jutalék

Ez is még akkoriban történt, amikor a miskolci főpostán nem működött a mai értelemben vett közönségszervező, hanem a színházjegyeket is Ducsai bácsi vásárolta, mint belszolgáltatás, az apróbb hivatalos és — hallgatóság engedélyezett — nem teljesen hivatalos teendők közepette.

A hivatalnál évek során kialakult egy kis társaság, amely színházbérletet ugyan nem vett, de a jobb darabokat vagy vendéglátásokat rendszeresen megnézte. A jegyek megvásárlása minden alkalommal Ducsai bácsi feladata volt, árak rendszerint úgy összegződött, hogy összesen 100 pengő közelében mozgott. A visszajáró 1-2 pengőt minden esetben megtarthatta magának Ducsai bácsi.

Egyik alkalommal igen jó hírű darab került műsorra. Városzerte nagy érdeklődés előzte meg. Erre is megkapta Ducsai bácsi a 100 pengőt, de eléggé lassú, totyagos ember lévén, mire a színház pénztárához ért, már ott lógott a tábla: „Minden jegy elkelt”. Mit tehetett hát szegény feje, szépen visszaballagott a postára, ott is a főpénztár ablakához, és felváltotta a kapott ropogós 100 pengőt. Mikor aztán lógó orral odaállított megbízója elé, szomorú arccal közölte: Minden jegy elkelt... Ennyi jár vissza... Ezzel leszámolt megbízója markába 98 pengőt, mert úgy gondolta, hogy a maszek munkáért is jár az akkor még divatos üzemi jutalék.

A fogadás

Fiatalkoromban (a 30-as években) baráti körökben egyik kedvenc szórakozásunk az volt, hogy fogadtunk. Természetesen nem nagy tételekben, csupán egy fröccs, egy korsó sör vagy egy csomag Levente cigaretta volt a fogadás tárgya. Éppen ezért keltett nagy feltűnést, amikor egy eléggé kétes kimenetelűnek vélt ügyben én a jövő havi fizetésemet tettem kockára. Feri barátom jövő havi fizetésének ellenében. A fogadást elvesztettem. Jött az elseje, délután hivatalzárás után találkoztunk törzshelyünkön, a sörkertben. A társaság izgatottan várta, hogy szavamat állom-e, és adom-e a havi fizetésemet. Erre én ünnepélyesen kijelentettem Ferinek: — Ezennel megadom a fogadás fejében felajánlott egyhavi fizetésemet. Ezzel a többiek kíváncsi tekintetétől kísérve, előrenyújtva kezem, Ferivel alaposan kezelt ráztam, miközben a többiek elégedetlen felmordulása közepette így szóltam: — Mert tud meg Ferikém, ennyi az én havi fizetésem, vagy még néha ennyi sem. Hiszen akkoriban fizetés nélküli m. kir. családtag-postakísérítő voltam az édesapám által vezetett postamesteri hivatalban.

Feri barátom, mit tehetett mást, nagyot nevetett, magához öltve, hátamat veregetve mondta: Ne búsulj pajtás, ha én vesztettem volna, én is csak így tudnék fizetni, mert a doktorátussal én is csak fizetés nélküli írnok vagyok a községi előjáróságnál. Így aztán mindketten elégedetten szorongattuk egymás kezét, mert akkoriban az ilyesféle állások is már reménytelenül egzisztenciának számítottak.

H. D.

Jubileum Mezőkövesd-hőfürdőn

Ez évben is eredményesen gyarapította nemzetközi kapcsolatait a miskolci tszb a csere-üdültetés útján. A nemzetközi kapcsolatok felőse a tszb-nél Sztahura Lászlóné politikai munkatárs, a kulturális és sportbizottság vezetője. Feladatát rendkívül jó érzékkel, megnyerő modorával, nagyszerűen látja el. Ugyancsak kiváló szervező az üdültetés terén Horváth Kálmán, a tszb egykori, több cikluson át megválasztott titkára is, aki jelenlegi funkcióját, mint megbecsült nyugdíjas látja el.

Már több alkalommal hírül adtuk, hogy a miskolci tszb-nek szerződése van a lipcei, rozsnói, valamint a rócei szakszervezeti szervekkel csereüdültetésre. Ennek megfelelően július 12-től 25-ig a lipcei kerületi postaigazgatóságtól húszan, a szlovákiai postásokból pedig egyhetes turnusokban ugyancsak húszan-húszan üdültek a már többször bemutatott és példaképnek állított mezőkövesdi postásüdülőben.

A tolmácsfeladatot a németül jól beszélő Lukács László, a Miskolci Postaigazgatóság dolgozója látta el, de Horváth Kálmán, a tszb üdülési felőse is el tudott boldogulni a vendégekkel. Szlovák részről nem volt szükség tolmácsra, mert egy rozsnói postásfeleség kiválóan, egy Róceről jött szlovák postás pedig kissé törve, de érthetően beszélt magyarul. Az üdülők a németek részéről többnyire, a szlovákoknál kivétel nélkül házaspárok voltak, 10

gyermekkel. A mezőkövesdi postás üzemi üdülő túlzás nélkül gyermekparadicsomnak nevezhető, mert közvetlen közelében mintegy 1 holdnyi gyepesített, bekerített parkja van, felszerelve a gyermekjátékotereket minden szükséges kelleivel: hintákkal, csúszdával, homokozóval, mászótoronnyal, libikákkal. Ez elsősorban Barta Endrének, az üdülő vezetőjének érdeme.

A külföldi üdülőcsoport részt vett Egerben és Miskolcon hangulatos autóbusz-kiránduláson. Egerben megnézték a várost, a várat, és természetesen megkostolták a Tavernában a híres egri borokat is. A vacsorát egy reprezentatív pincében fogyasztották el, ahol a cigányzene adalító dallamai mellett még szorosabba fűződött a barátság. Még táncra is perdültek. Miskolcon városnézés után az Európa-hírű barlangfürdőben élvezték vendégeink Miskolc-palca e nevezetességét. Mezőkövesden megtekintették a matyó tájházat, Kisjankó Bori magyar népművész remekművű hímzéseit.

Mi, lapunk nevében, az üdülőket az utolsó — már a csomagolásra szánt — napon látogatuk meg, és megszólaltattunk közülük néhányat, hogy tapasztalataikat közreadhassuk.

Elsőként a magyarul jól beszélő Mikolaj Mária, Mikolaj Juraj felesége, Suzanna és Juraj édesanyja nyilatkozott. Rozsnóról jöttek. Sem a férj, sem a gyerekek nem beszéltek magyarul, de Mária őszinte

örömmel, szinte áradozva beszélt a család nevében az itteni üdülés kellemes körülményeiről: „Igen jó volt. Nagyon tetszik az üdülő. Az ellátás változatos és igen bőséges volt.” Szeretnék máskor is itt üdülni. Szerintük is Barta Endre gondnok figyelmes gondoskodása az üdülés egész időszaka alatt tapasztalható volt, és személyileg is igen megszerették őt. Visszavágyának ide. Mindent nagyon köszönnek a szakszervezetnek, testvéri szeretettel. Ezt a kedves emléket szerintük soha nem lehet elfelejteni.

A német üdülőcsoport nevében Horst Müller, a lipcei távközlési üzem függetlenített szakszervezeti elnöke, egyben a kerületi és az országos hírközlési szakszervezet elnökségének tagja nyilatkozott. Neki is mindenről nagyon jó volt a véleménye. Ismételten megköszönte az üdülő vezetőjének, a tolmácsnak, a miskolci tszb-nek a minden várakozást túlszárnyaló, mély, felejthetetlen élményeket nyújtó, figyelmes üdültetést. Ugyanez volt a véleménye Brune Dietrichnek, a lipcei pályaudvari hivatal mozgópostásának is. Mind ő, mind felesége, Eleonore úgy vélekedett, hogy szívesen eljőnnének akár minden évben Mezőkövesdre üdülni. Igen kellemesen emlékeznek vissza a búcsúestére. Érezték — hogy szavaikkal éljek — az igazi, barátságos, testvéries magyar atmoszférát. Igen jó érzéssel, szép élményekkel telítetten távoznak, és emlékeztükben megmarad e szép és igen kellemes üdülés.

Ervin Scholtz, aki a szlovákiai Róceről jött ide üdülni, tört magyarsággal, de nagy lelkesedéssel dicsérte az itt töltött emlékezetes napokat, az élményteljes programokat. Ő már másodszor volt itt, de — ha lehetne — jönné minden évben, mert itt remek hangulatra, barátságos, testvéries fogadtatásra és vendéglátásra talált. Szerinte ez a szívéllyesség a magyaroknak igen jó reklám.

Ezek a megnyilatkozások híven tükrözik a külföldi üdülőcsoport véleményét, melyben a már említettek kivül igen nagy része van az üdülő min-

den dolgozójának, az előzőkeny, szolgálatkész portástól kezdve az üdülő ragyogó tisztaságáról gondoskodó takarítónőkig. De hozzájárul még az üdülő büfékezelőjének megnyerő megjelenése, kedves, figyelmes magatartása is.

Kiss József tszb-titkártól tudtuk meg, hogy a Miskolci Postaigazgatóság és a tszb a csereüdültetési szerződést előzől 10 évvel kötötte meg az illetékes NDK-beli és szlovák szakmai és szakszervezeti szervekkel. Ez idő alatt 200 német és 400 szlovákiai postás, illetve családtag üdült a Miskolci Postaigazgatóság mezőkövesdi üdülőjében. Ugyanígy 240 magyar postás, illetőleg hozzátartozó nyaralt az NDK-beli Hammerleubsdorfban, a szlovákiai Dobinska-Masovban pedig 400 magyar postás és hozzátartozó üdülhetett.

A mostani tehát ünnepi, 10 éves jubileumi csereüdültetési időny volt. Kívánjuk, hogy még sok ilyen hangulatos jubileumi csereüdültetési évet ünnepelhessünk német és szlovák szak-társainkkal együtt.

Horváth Dezső

* * *

A HTE postai szakosztályainak októberi programja

Október 25. (szerda), 15 óra, VI., Népköztársaság útja 3. Mátyás János—Kiss János: Az egri mintahálózat kialakítása és üzembe helyezési tapasztalatai.

Október 25. (szerda), 11 óra, VIII., Orczy tér, Sárfi István: A Budapesti Hirlapfeldolgozó Üzem bemutatása (Üzemlátogatással együtt).

Tanácsok mindenkinek

A méltatlanul mellőzött sárgarépa

talmának köszönheti. A növény kellemes aromáját illóolaj-tartalma adja. A karotin nem egyenletesen helyezkedik el a gyökérben. Legkevesebb belül található, legtöbb a külső részekben. Ezért felhasználás előtt ne hámozzuk, hanem kaparjuk le a külső réteget.

Kedvelt fajta a zömök karot, amely csecsemők és betegek ételmezésében különösen jól felhasználható. A sárgarépa-gyökér jól tárolható egész éven át, értékes karotintartalma jelentősen nem csökken. A mirelitkészítmények megtartják eredeti táptértéküket.

A legtöbb családban csak a gyerek kap nyers sárgarépát rágni (ha kap), pedig a felnőtteknek is igen hasznos dolog lenne nyersen fogyasztani, például tízórai mellé. A sárgarépa rendszeres fogyasztása kettős, fontos egészségügyi célt szolgál: karotint juttat a szervezetbe és jól megdolgoztatja a fogakat. Az erőteljes rágás segíti a gyermek egészséges fogazatának kifejlődését, idősebbeknél gátolja az ínyorvadás gyors kifejlődését.

Milyen jó dolog lenne, ha a család apraja-nagyja, például vacsora után, tévzés közben elfogyasztana egy-egy kisebb sárgarépát!

Fogyókúrázóknak is ajánlatos sárgarépát enni. A nyersen fogyasztott sárgarépa vagy másmilyen étel hosszabb ideig megmaradó telítettséget okoz, mint

a főtt étel. Érdekes, hogy ez nem jelent a gyomorban hosszabb tartózkodási időt. A nyers sárgarépa 1,5-2 óra múlva távozik a gyomorból, a megfőzött pedig 2-2 és fél órát marad benne. Ha valakinek esetleg nem bírja a gyomra a nyers ételt, az fogyasszon sárgarépalevet.

Vannak, akik úgy vélik, hogy a nyers ételeket nem hasznosítja olyan jól a szervezet, mint a főtteket. Ez téves felfogás. Tudományos vizsgálatok igazolják, hogy nincs nagy különbség a nyersen és a főzve elfogyasztott ételek között. Tehát a háziasszony ügyességén, fantáziáján múlik, hogyan találja családjának változatosnak a sárgarépát. Néhány ötlettel mi is segítünk.

A sárgarépát megpárolhatjuk hús mellé köretnek. A konyhakész gyökeret ízlés szerint kockára vagy karikára vágjuk, kevés vajon, mérsékelt hőfokon megpároljuk, ízesítjük sóval, cukorral, petrezselyemzölddel. Készíthetjük tejszínnel is. Ebben az esetben a puhára párolt zöldséget meghintjük kevés liszttel, egy percig tovább pirítjuk, majd felengedjük 1,5 dl tejszínnel és gyorsan simára keverjük. Ha sűrű lenne, felengetjük annyi tejjel, hogy főzeléksűrűségű legyen.

Ha a sárgarépából gyermeknek vagy betegnek pürét akarunk készíteni, a puhára párolt és ízesített zöldséget áttörjük,

majd tejszínt és kevés vajat keverünk hozzá. Még ízletesebb és táplálóbb lesz az étel, ha egy-két tojássárgáját is keverünk a tűzről levett forró ételbe. A sárgarépa-főzeléket is megkedvelik a családtagok, ha a háziasszony rafinált ízesítéssel készíti el. A főzeléket fűszerezünk babérlevéllel, kevés mustárral, citromlével, cukorral. Az így elkészített főzeléknek vadhússal emlegetett zölkamata van.

A nyers sárgarépát kislyukú reszelőn reszeljük le, adjunk hozzá finomra vágott hagymát, kevés salátalevelet, hintsük meg petrezselyemzölddel és picit törött borssal. Elkészíthetjük a sárgarépa-reszeléket édességnek is. Ebben az esetben keverjük össze almareszelékkel, mézzel, darabos dióval, adagoljuk kistányérokra, majd díszítsük gazdagon édes tejszínnel. A gyermek vajas kenyereit is meghinthetjük sárgarépa-reszelékkel. A sárgarépát tejjel vagy ásványvízzel hígítva, mézzel édesítve gyermeknek és felnőttnek egyaránt egyformán nagyszerű egészségvédő ital.

A friss sárgarépát egész évben felhasználhatjuk pakolás-hoz. Három evőkanál sárgarépát keverünk össze három evőkanál tejszínnel, majd itassuk fel vattalapokkal és helyezzük a letisztított arc- és nyakbőrre. A kitűnő hatású pakolást mindössze 6-8 percig hagyjuk fent, mert hosszabb alkalmazása esetén sárgára színezi a bőrt. Ha zsíros bőrré készítenek pakolást, akkor tejszín helyett használjunk joghurtot. A sárgarépát összekeverjük olívaolajjal, egy tojássárgájával, ez a pakolásmassza száraz bőr táplálására alkalmas.

Fási Katalin

Pályázati felhívás a Futics-díjra

A díjat azok a pályázók kaphatják, akik eddig nem publikált postatörténeti témákat dolgoznak fel, jelentős postás társadalmi szervezetek, kiemelkedő postás életutak dokumentumokkal közreadott bemutatására vállalkoznak.

1989-ben kiírt kutatási témák:

1. A Postatakarékpénztár (1886–1948) története az alábbi résztemák figyelembevételével:

- helye és szerepe a magyar bankéletben,
- a magyar sajtóban,
- speciális szolgáltatásai, banki nyomtatványai.

2. A távbeszélő (a telefonálás) megjelenése a XIX–XX. századi magyar irodalomban és sajtóban.

3. A XIX–XX. századi sajtó postatörténeti anyagának feldolgozása.

A pályázók résztanulmányokkal, illetve postatörténeti összegzésekkel pályázhatnak.

A pályamunkák beküldésének határideje: 1989. november 1.

Cím: Posta Oktatási és Kulturális Intézet, Budapest, 1479. A borítékon tüntessék fel „FUTICS LAJOS-pályázat”!

A pályázatokat múzeumi szakemberekből álló tudományos bizottság bírálja el 1989. december hónapban. A nyerteseket levélben meghívja a Postamúzeumban rendezendő díjátadásra.

Díjak: I. díj 7000, 2. díj 4000, 3. díj 2000 forint.

Posta Oktatási és Kulturális Intézet

Hasznos mulatságok

Játszóház a Postamúzeumban

A televízióból, napilapokból és az újságárosoknál kapható *Szünnidő* 89 programfüzetből sokak előtt nem ismeretlen a fővárosi gyerekek nyári vakációjának szervezett eltöltésére irányuló törekvés. Budapest Főváros Tanácsa és a margitszigeti Úttörőstadion ez évben is pályázatot hirdetett a 6–18 éves korosztály szünnidei foglalkoztatására, olyan rendezvényekkel, melyek 3-4 órás elfoglaltságot kínálnak a részt vevő gyermekeknek.

Játsszunk Postást! — ez volt játszóházunk címe, és valóban postást játszottak a gyerekek. Az általános iskola alsó tagozatában a környezettant tárgya keretében egy óra van arra, hogy a tanulók megtanuljanak levelet címezni, pénzt, csomagot, táviratot feladni. Mi, múzeumi postások, úgy éreztük, ez kevés, ennyi idő alatt nem lehet a postát megismerni, megszeretni; a posta sokkal többet nyújt és nyújtott mindenkor ügyfeleinek, minthogy egy tanórába össze lehetne sűríteni sokoldalú tevékenységét. Elhatároztuk tehát, hogy játékosan megismer-tjük az érdeklődést mutató gyerekekkel mindazt, amit az ő korukban véleményünk szerint a postáról tudniuk illik. Lehetővé tettük azt is, hogy ne csak a mai címzés, a mai borítékot ismerjék meg, hanem lúdtollal, és postatollal, azaz üvegtollal ír-hassanak leveleket. Természe-tesen a régmúlt idők leveleit a gyerekek nem borítékba tették, hanem a kornak megfelelő — gyurmába nyomott — bélyeg-zővel zárták le. A levelek fel-adásának is megvolt a maga „hivatali” útja, ahol a salter, vagyis a felvételi ablak mögött ült a felvevő gyermek és boldo-gan bélyegezte a feladott leve-leket, postamúzeumi régi bé-lyegzővel, vagy a gyerekek ál-tal készített, gumiból faragott, illetve krumpliból formált házi bélyegzőkkel. Volt levélszétosztó részleg, ahol Budapest kerü-letei szerint osztották szét a leve-leket. Címnyomozóink tele-fonkönyvekből és irányítószá-mos címjegyzékekből keresték ki a hiányzó adatokat. A Postamú-zeum épületének belső függőfo-lyosóján a Budapest–Balaton-

szemes útvonalat jelképező pos-taállomásokat állítottunk fel. Itt postásruhába öltözött gyerekek a jelzett postahivatalok küldemé-nyeit hozták és vitték egyik helyről a másikra, közben pos-takönyvvél igazolták a náluk le-vő levélkötegek átadását és a kapott küldemény átvételét.

A játszóházi programban részt vevő gyerekek a posta történetével a múzeum kiállítási termeiben ismerkedtek meg bő-vebben. A klasszikus postatör-téneti részben látatvezetés volt, a táviróteremben pedig ki-csik és nagyobbak örömeire mű-ködő morsegépeken és távgépí-rón továbbíthattak üzeneteket. Egy helyiséggel odébb a távbe-szélő történetéről hallhattak is-mertetést, és kipróbálhatták az általuk cipőkrémes dobozból készített telefont, melyből leg-nagyobb megdöbbenésükre és örömükre partnerük hangját hallották. Hasonló bűvölet kerít-tette hatalmába azokat a kama-ra-szokat, akik saját kezűleg gyár-tott detektoros rádiójukat szó-laltathatták meg, és a fejhallga-tón a távolból a rádió műsorát hallották.

Moldova Györgynek Égi sze-kér című könyvében van egy gyakran idézett mondata: „Erre nem számítottam.” Hát az az igazság, hogy akik szerveztük és részt vettünk a Postamú-zeum játszóházi programjában, elmondhatjuk, ekkora érdeklő-désre nem számítottunk.

Az első játszóházi program-napunkon részt vevő több mint 180 gyerek és felnőtt kísérő után nyilvánvalóvá vált, hogy a Postamúzeum kis kollektívájá-

nak teljes összefogása is kevés ekkora gyerekcsereg teljes lekö-tésére. A szünni nem akaró ér-deklődés bebizonyította, hogy nagy szükségünk volt arra a személyi segítségre, amelyet társamúzeumunktól: a Bélyeg-múzeumtól, továbbá a Táviró Hivaltól, valamint *Beszédes Ernőtől, Dinnyés Károlytól* és a telefonok régi szakértőjétől, *Szülő Lászlótól* kaptunk.

Hogy ennyi gyermeket ho-gyan tudtunk lefoglalni, elhe-lyezni? Először is a KTE-ben külön terem volt a levél előké-szítésére, itt tervezték és rajzo-lták a gyerekek a képeslapokat, a bélyegeket, és itt faragták ra-dírból és krumpliból a bélyeg-zőket. A KTE nagy előadóter-me szolgált postahivatalként, ahol a levél írása, feladása, szét-osztása és a címnyomozás folyt. Egy másik teremben készülték a detektoros rádiók és a telefo-nok. És akinek mindehhez nem volt kedve, az nézhette videón a posta különböző szakterületei-ről készített filmeket vagy önki-szolgálhatta magát a hírlappa-vilomban található képes újsá-gokból.

A nagy érdeklődés bebizo-nyította: a mai gyerekeknek is szükségük és igényük van a mesterségek, a szakmák eljá-tására, megismerésére. Előre nem várt körünk, a program-jainkra visszatérő gyerekek a bizonyítékai annak, hogy mind-az, amivel a posta foglalkozik, érdeklő a gyerekeket és szíve-sen eljátszák mindazt, amivel esetleg felnőtt életükben foglal-kozni fognak.

Rákóczi Margit

HÍREK

emelését, kik jutottak üdülője-gyekhez.

Ezután *Kánya Gyula* kv-titkár szól. Ismertette a posta átszerve-zésével kapcsolatos terveket, s el-mondta az ezzel kapcsolatos szak-szervezeti észrevételeket. Végül a résztvevők közös estében vet-tek részt, melyen a régi ismerő-sök, barátok sokáig elbeszélget-tek egymással.

H. M.

A **Szegedi Postaigazgatóság** Hálózatiépítő Üzemének dolgozói háromnapos autóbussz-kirándulá-

son vettek részt július 20. és 23. között. A kiváló cím elnyerése al-kalmából a szakszervezet fizette az útiköltséget — a két autóbussz —, a dolgozóknak 850 forintba került a szállás és az étkezés.

Útvonaluk: Balatonalmádi—Veszprém—Zirc—Pannonhalma. Az időjárás is, a program is na-gyon szép volt, látnivaló bőven akadt, az időt szívesen megnyúj-tották volna. Különösen Almádi-ban, ahol a postásüdülőbe csak ebédre tértek be. A vacsora már **Veszprém**ben várta a nyolcvan-nyelc tagú társaságot, a „Betekin-tő”-ben.

A dolgozók és hozzátartozóik szép három napot töltöttek együtt.

B. É.

Komámasszony, hol a házzsámtábla?

Postás bácsi a dombon

Magas, erős, rövid hajú fiatal-ember közeledik a kertünk felé. Vállán szögletes börtáska. A kezében közepes nagyságú boríték... Fiatal bár, de a tik-kasztó nyári hőségben nem tud felkapadni a dombra kerékpár-jával. Így aztán a kétkerekű nem jó társ, csupán nyűg. Ezért fiatalunk csak tolja, tolja, tolja verejtékeze... Közben les szegény jobbra, les balra — lát-hatóan az utcanévtáblát keresi, vagy legalább valakit, aki útba-igazítja.

Megsajnálom. Elébe sietek. Egyszerre érünk az utcakapu-ba... Nem szól hozzám. Nem is néz rám. Más dolga van... Gondosan leállítja a kerékpár-ját... Beleles a kezében tartogatott borítékba és megszólal:

— Kezét csókolom! Tessék mondani, a Sárgarigó utcában járok?

— Igen, ott jár. Isten hozta. Jó napot kívánok!

— És azt nem tetszik tudni, hogy melyik Burján Eszter há-za...?

— De, tudom. Éppen ez az.

— Hála Istennek... mert tetszik tudni, a dolog még nem készt el. Névnapi dísztáviratot hoztam, de ebben a tikasztó hőségben csak úgy, hatra-vakra bókászni... meg ugye van nekem ezen kívül még néhány táviratom és expressz levelem, aztán valamennyit kézhez kell juttatnom még ma.

Megnyerő lelkiismeretesség, rokonszenves közlékenység a tizennyolc évesnek se látszó postás bácsitól... Túl fiatal, mégis úgy viselkedik, mintha évtizedek óta csinálná, és mint-ha csak tudná: a postás minde-nütt családtag, nálunk meg kü-lönösen az...

Kezembe adja a csinos bori-tékot... Aláírta velem az alá-írni valókat...

Nézem a borítékot... A név stimmel. Az utcanév stimmel, de házzámot már nem írt a fel-adó... No, de ha írt volna, ak-or is minek írt volna, hisz-sen...

És itt megszólal a postás bá-csi:

— A mentőkkel együtt mi olyanok vagyunk, mint a ma-gánnyomozók... Miért? Ezért... Tetszik látni: A boríté-kon az a címzés áll, hogy Bala-tonrendes. Ez meg itt Pálköve. Én meg tapolcai vagyok. A nyá-ri szünnidőben postáskodom. Édesanyám is postás: újságki-hordó. Szeretem ezt a munkát. Nem is nehéz, de amikor egy borítékon csak a név stimmel, az összes többi nem igaz... és itt van a tikasztó meleg...

— Igaza van, postás bácsi... — mondom neki.

Beszédes lesz tőle:

— Tetszik ismerni Csehov Ványa című novelláját?

— Ismerem.

— Ugye azt a szegény kis ár-vát, a siratni való Vanykát — hogy valami legyen abból a gyerekből — Moszkvába cipészinasnak adta a nagyapja. Féléves távollét után, amikor elérkezett a karácsony, szegény árva Ványa valakihez szólni akart, és amíg a gazdák az éj-féli misén voltak, szívettépő le-velet írt nagyapjának. Amikor elkészült, borítékba tette és rá-írta: „Falura nagyapónak”. Az-tán bedobta a postaládába, és nyugodt lélekkel hazaballa-gott...

— Hanem a postás! Az a sze-gény postás! A legjobb szíve, a legjobb gondolata és segíteni akarása ellenére is — akkora országban — hogyan találhatta volna meg a sok millió nagypa-között éppen azt, amelyiknek a levél szolt...?

— Igaza van, postás bácsi. Sehogy.

— No, tetszik tudni, most én is ilyen Ványa-postás vagyok — szoktam vizsgáztalni magam, aztán keresek, kutatok, hogy el-jussak a címzetthez... Mi-ért...? Szeretem az embere-keket... Szeretem ezt a mun-kát... Pedig tessék elhinni, nem is postásnak való iskolába járok. Keszthelyen, a 308-as Számú Szakmunkásképző Inté-zetbe, férfitanulóságot tanulok. Harmadik osztályos vagyok. Most Tapolcáról naponta ide-utazom vonaton. Balatonrende-sen és Pálkövén kézbesítek táv-

iratokat és expressz leveleket. Nem nagy terület, csak szét-szórta, meg nincsen a házakon számtábla. Így aztán, ha a cím-zés pontos, akkor is keresgél-nem kell. A tanács gondoskodik az utcanévtábláról, de vannak emberek, akik azzal szórakoz-nak, hogy leszedik, megrongál-ják, ellopják, eldobják... Há-zssámtábla meg csaknem sehol sincs. Gondolom, hogy emiatt nemcsak én vagyok bajban, de az egész országban még na-gyon sok postástársam. Kellene tenni valamit. Segíteni kellene nekünk. Kérni a lakókat, hogy vegyen magának mindenki házzsámtáblát. Sokkal gyorsab-ban, biztonságosabban kézhez kaphatnák küldeményeiket...

— Nagyon igaza van — nyugtatom meg kedves postás-bácsinkat, aztán mindjárt arra kényszerülök, hogy kedvét szegjem, mert kénytelen va-gyok fölfedni előtte a magam és egyben minden lakótársam gondját:

— Tetszik tudni — magyará-zom —, hiába a lakó jó szándé-ka. Az ember lejárhatja a lábát, elköpethatja a cipője talpát, mégsem talál házzsámtáb-lát... mert pár év óta „nem kifizetődő” felkiáltással a régi, megszokott és kedvelt zomán-cs táblát nem gyártják. Csak a kerámiát készítik, azért pedig senki sem fogja megbontani há-zának vakolatát, hogy utólag beépíthesse.

— Az már igaz... Tehát ak-kor minden marad a régi-ben... Bókászhatok jobbra-balra, majd csak rátálok a cím-zetre — mondja lehangol-tan a buzgó fiatalember, aztán kimutat a domboldalra, a nap-sütötte, égett fűvel borított út-testre, és Arany Jánost idézi:

— Ég a napmelegtől a kopár szik sarja, / Tikkadtt szöcske-nyájak legelésznek rajta... No, meg az izzadtan bókászó postá-sok...

Ezen aztán jót derülünk a ti-zennyolc éves *Kiss Péter* postás bácsival, és ebben mara-dunk...

Burján Eszter

Két hét Liptószentmiklóson

A magyar és a csehszlovák postásszakszervezet csereüdü-ltetése immár több mint tízéves múltira tekint vissza.

A 40 fős magyar csoport ko-rán reggel indult az Engels tér-ről Liptószentmiklórsra, és nem sokkal 10 óra után — érkezett meg a központi buszállomásra, ahonnan a vendéglátók külö-nbusszal szállására, Zotavovna Spojárba vitték a csoportot.

A Nyugati-Tátra csodálatos erdői között van Spojár, szép, elegáns üdülő. A tengerszinttől 860 méter magasan, egy tájvé-delmi körzetben található. A 2-3 ágyas szobákból is gyönyörű a kilátás. Érkezésünkor az üdülő vezetője egy-egy szál virággal köszöntött bennünket. Másnap este a tiszteletünkre vacsorát rendeztek, mely szemnek és száznak egyaránt kitűnő volt. Az ételek a két hét alatt változa-

tosak, ízletesek és bőségesek voltak.

A vendéglátók részéről kije-lőlt tolmács, *Margita Stachula-kova*, a rozsnyói postahivatal dolgozója és férje, *János*, nagy-szerű humorával és kedvessé-gével elnyerte a csoport szer-ezetét. Mindketten segítségünkre voltak a nyelvi nehézségek le-küzdésében, fáradságot nem kí-mélve a rendelkezésünkre áll-tak. Nagyon megszerettük őket.

Sok szép kiránduláson, túrán vettünk részt. Volt sportnap, 3 alkalommal hegyi túra, város-nézés Szentmiklóson, Beszter-cebányán, Csorba-tón, hajóká-zás Liptovsky Marán. Jártunk Jasán a cseppkőbarlangban. Két múzeumban tettünk látoga-tást. Megtekintettünk egy na-gyon szép fatemplomot, mely méltán nevezhető építészeti re-mekműnek. Meglátogattuk a

Névtelen Hősök Emlékművét — melyet a felszabadulásért életüket vesztett katonák emlé-kére emeltek —, és leróttuk ke-gyeletünket. Két alkalommal cseh üdültársaink társaságá-ban kellemes táncesten vettünk részt.

A gazdag programok az üdü-lő kitűnő kultúrfelelőset, *Lubost* dicsérik, aki igyekezett minden-ki számára megfelelő szórako-zást, kikapcsolódást teremteni.

A búcsú azonban hamar elér-kezett. A csodálatos 2 hét eltelt, és a tiszteletünkre Rózsahé-gyén rendezett búcsúvacsora méltó befejezése volt tartal-mas üdülésünknek. Itt búcsúztunk el a vendéglátóktól, de remél-jük, nem végleg. A kellemes nyaralás emléke sokunkban to-vább él, és talán sokan vissza is térnek erre a gyönyörű vidékre.

Póta István

Sport és szakszervezet

Gondolatok egy felhívás kapcsán

A Szakszervezetek Országos Tanácsa mellett működő társadalmi Sporttanácsadó Testület felhívást adott ki Szakszervezeti Sport- és Turisztikai Szövetség létrehozására. A felhívás megdöbbentő tényeket sorol fel az ország lakosságának egészségi állapotáról, gyermekeink egészségtelen fejlődéséről. „Mindezek a népszerűség — ma még sokak által fel nem ismert — egészségügyi katasztrófa felé sodorják!” — írja a felhívás. Ennek a katasztrófának elkerüléséért akarnak tenni a felhívók és kívánják létrehozni a szabadidősport érdek-képviselői szervezetét.

Amit kínálnak a csatlakozóknak, nem új. A különböző szakszervezetek eddig is sokat tettek tagjaik egészségesebb életéért és az élet szebbé tételéért. Most a felhívás koncentrálni akarja az erőket — elsősorban anyagi oldalról. Felvetődik azonban a kérdés, hogy ez hozhat-e az eddigieknél több és nagyobb eredményt? Az eddig helyileg megoldott feladatok könnyen feloldódhatnak egy országos szervezetben, a helyi kezdeményezések és tett erőfeszítések könnyen válhatnak meddő várakozássá, „majd megoldja a szövetség” gondolkodássá.

A Postások Szakszervezeténél hosszú múltra visszatekintő hagyomány a sportélet irányítása, a postás dolgozók tömegsportmozgalmának szervezése, a sportolás kereteinek és feltételeinek biztosítása. Erős tömegsportélet alakult ki. Alapfokú üzemi bajnokságokat, évfordulókhoz kötött emlékversenyeket, jubileumi tornákat és budapesti, illetve országos nagy seregszemléket rendez a Budapesti Társadalmi Testnevelési és Tömegsportbizottság. Folyamatosan a kirándulások, a túrák, szárazon és vízen egyaránt.

A vidéki igazgatóságok szakszervezeti szervei a saját térségükben irányítói a sportéletnek, helyet adva munkájukban a verseny- és a tömegsportnak egyaránt.

Megteremtődtek e munka lehetséges anyagi és tárgyi feltételei. Kialakultak a hagyományok, kialakult a sportot szerető, a sportért áldozatot vállaló lelkes irányító-szervező gárda is. És kialakult, mindennapi életünkben is jelen van az igény, a dolgozók igénye a közösségi életet, a találkozás lehetőségét is tartalmazó, ugyanakkor az egészséges életmódot is elősegítő rendszeres vagy esetleges testedzésre, vetélkedésre, versenyre.

Vannak szakszervezeti hagyományaink, és a feltételek többségükben megfelelnek dolgozók igényeinek. Az igények és feltételek így találkoznak. Ez a találkozás — az elmúlt évek

tapasztalati alapján — többnyire az igény oldaláról indul. Két példát említek. Egy rövidebb téma.

A korábban kialakult hagyomány szerint augusztusban budapesti vagy országos sportnapokat rendeztünk. Körülményeink most ritkábban teszik lehetővé ezt a nagy energiát és anyagi ráfordítást kívánó programot. 1989 tehát kimarad. A postás dolgozóknak azonban élő az igény a találkozásokra. Ezt érzik a területi szakszervezeti vezetők is. Sorra meghirdetik a területi vagy — közös elhatározásból — a különböző versenyágak országos találkozóit. Pécs a labdarúgást, Miskolc az asztaliteniszt és így tovább.

Hosszabb példa saját „házzam” tájáról, a Helyközi Távbeszélő Igazgatóságáról.

Az igazgatóság munkahelyei, telephelyei az ország egész területén megtalálhatók. Korábban kialakultak a baráti-munkatársi kapcsolatok hagyományos formái. Brigádtalálkozók, sportversenyek. Az 1985. évi nagy „szervezetfejlesztés” azonban beleszólt ebbe a programba. Elmaradtak vagy csökkentek a találkozási lehetőségek. Arra figyeltünk fel, hogy a következő évben már egy-egy szervezet kezdeményezésével kezdik pótolni a HTI-szintű rendezvényeket — elsősorban labdarúgásban, de más sportágakban is. 1988-ban a szakvezetőséggel együtt meghirdettük a „HTI műszaki és sportnapok” programjait. Szakmai találkozókat hívtuk dolgozóinkat Pécsre, utána nagyszabású sportversenyre Orfűre. A találkozón 120-an vettek részt és gazdagodtak szakismeretekben, összemérték felkészültségüket több sportágban és szereztek hosszú évekre szóló élményeket a munkatársakkal kialakult kapcsolatokban. Mind a szakszervezeti, mind a szakvezetők úgy ítélték meg, hogy továbbra is szükség van erre a rendezvényre. Nemcsak közérzetjavító szerepe van, de a kialakult kapcsolatok közvetlen hatása a szakmai feladatok megoldásában is érezhető, gazdasági eredményt is adó.

1989-ben a Miskolci Átviteltechnikai Gócézem fogadta a „HTI műszaki és sportnapok” 180 résztvevőjét. Észak-Magyarország 10 éves átviteltechnikai és hálózatfejlesztési programjának, a napi feladatok megoldási gondjainak megismerése után még volt idő rövid városnézésre is. A kétnapos program sportversenyeinek megnyitása után 8 sportágban folytak a küzdelmek — és valóban folytak, mert a nyári záporok gyakran látogatták a versenypályákat.

Nagy csaták folytak minden sportágban. Együtt vetélkedett

a győzelemért — és az egészséges életmódot — igazgató, műszerész, adminisztrátor, távbeszélő-kezelő és portás. És itt igazán mindenki egyenlő eséllyel indult, és egyenlően — helyezésektől függetlenül is — nyert. A Miskolc-Csanyikölgyi valóban jó otthon, kiváló környezet volt. A versenyek közben volt még erő egy jó szellemi vetélkedő és játék megszervezésére is. Mi 180-an jól éreztük magunkat.

De hagyományt teremtetünk — ugyancsak az igények alapján — más területeken is. Az emberek nem szívesen vesznek részt hétvégi programokon, elszakítva a családtól, amellyel ügyis oly kevés időt tudnak együtt tölteni. Itt is a brigádok családok rendezvényei adták az ötletet, és már másodízben rendeztük meg az idén a „HTI túranap és majális” elnevezésű programunkat mátrakeresztesi úti céllal, 3-7 kilométeres erdei turistautakon megközelítve pihenőházunkat. Disznótoros ebéd, vidám játékok (főleg gyermekeknek), szellemi vetélkedők és egyéb lehetőségek telték 350-380 ember számára felejtethetlenné ezt a napot.

Más. Észrevettük, hogy egy-egy alkalmi lövészversenyre milyen nagy számban jelentkeznek dolgozóink. Toborzóversenyt hirdettünk és létrehoztunk — keretet adva az ügynek — egy MHSZ-klubot, tartalékos és lövészszakosztállyal. Versenyeinket (házon belül) együtt rendezzük. Egy-egy versenyen 50-60 indulóval számolhatunk. Saját erőből kialakítottunk egy — komoly versenyigényeket is kielégítő — légpuskás lövtermet, amelyet júniusban vetítettünk birtokba.

Lényegesnek tartjuk, hogy a szakszervezet minden sportmegmozdulásán jelen legyen ifjúsági és szabadidőklubunk, közművelődési bizottságunk, az ifjúsági szervezet, az MHSZ és nem utolsósorban a szakvezetőség. Közös könnyebb a rendezés, s az emberekben nagy az igény, hogy ne csak hivatalos formában találkozzanak a vezetőkkel. És vezetőinknek is van ezekre a találkozásokra igényük.

Az igény és lehetőség tehát találkozik, és jó, hogy a lehetőségeket az igény tudja formálni. De van-e igény a postás dolgozóknak egy országos szerv létrehozására, amely a szakszervezetek sportirányú munkáját egyetlen keretbe tereli? A felhívást megfogalmazó célja szép és nemes. Az emberért, a dolgozó emberért született. Egyetértünk vele és támogatunk kötelességünk. De a szervezeti formáról, az eszközökről és a megvalósítás mikéntjéről lehet eltérő véleményünk.

Harmat István

A Postás Sport Egyesület
a Corvin Mátyás
Szakközépiskolában
Budapest XVI., Mátyás tér 4.
alatt

gyermekturna- tanfolyamot

szervez hétfőn és csütörtökön
17—18 óráig és 18—19 óráig.
Ára személyenként havonta
250 Ft; két gyermekre
a kedvezményes ár 400 Ft.

Kondicionáló női torna

hétfőn és csütörtökön 19—20
óráig.
Ára havonta 300 Ft.
Női tornára az alkalmankénti
belépő ára 80 Ft.
Jelentkezés a helyszínen,
az edzőnél.

Egy sztrájkfelhívás nyomában

Lapunk 1—3. oldalán tájékoztattuk kedves olvasóinkat a távközlés-fejlesztési elképzelésekről, a postatörvény tervezetéről és a szervezatkorszerűsítésről. A három nagy horderejű téma közül természetesen a legutóbbi érdekli leginkább a posta dolgozóit.

Mi lesz velük, hogyan és hol fognak dolgozni, milyen körülmények között és mekkora jövedelemért?

Ki védi meg a dolgozók érdekeit? Milyen lesz a szakszervezet felépítése a tervezett szétválás után? Ezek mind, mind válasza váró kérdések. A szakszervezet központjába és szerkesztőségünkbe egyre-másra érkeznek az ezzel kapcsolatos szóbeli és írásos elképzelések, javaslatok, a posta különböző területein dolgozóktól.

A közeli napokban — lapunk megjelenésének idején — eldől, hogy a posta a jövőben milyen és hány szervezetben fog működni. A Postások Szakszervezetének az a határozott véleménye, illetve állásfoglalása — mint az lapunk 3. oldalán is megfogalmazódott —, hogy a létrehozandó új vállalatoknak, tehát a Posta Vállalatnak is életképesnek kell lennie. Ha viszont megszűnik a távközlés keresztfi-nanszírozása, akkor elengedhetetlen a postaforgalom állami támogatása, hiszen olyan nagymérvű tarifaemlést, amekkora a rentábilis működéshez kellene a lakosság nem tudna elviselni.

Mindezek mellett azonban biztosítani kell, hogy a dolgozók minden egyes utódvállalatnál megkapják a megfelelő anyagi megbecsülést, s szükségleteiknek megfelelő élet- és munkakörülmények között dolgozhassanak.

Szerkesztőség

Sztrájkra készülnek a postások — olvashattuk a Mai Nap augusztus 24-i számában, majd két nap múlva a Népszava foglalkozott Budafok 1 postahivatal kézbesítőinek szándékával. A követelés jogos, az akció még korai cím alatt. Mi is utánajártunk, mit óhajtanak tenni a főváros XXII. kerületében a kézbesítő szaktársak.

Még nincs lezárva

Követeléseink vannak — mondja Hochbaum László, a kézbesítők szószólója —, ezeket azonban nem annyira sztrájkkal akarnánk érvényesíteni, inkább érdekvédelmi szervezeteinket kívánunk ütköztetésebe tenni. Egy gondjainkat megértő és átérző szakszervezet valószínűleg ki tudja harcolni a kézbesítők joggal megillető élet- és munkakörülményeket, és akkor csakugyan nincs miért sztrájkolni.

Vaklárma lenne tehát az, amiről az újságokban olvasunk?

Kibocsátottunk egy sztrájkfelhívást, és azt két szaktársunk kivételével valamenynyien alá is írtuk, de a munkabeszüntetéstől végül is elálltunk.

Sztrájkbizottságot alakítottak? Egyeztető tárgyalásokat folytattak-e?

Sztrájkbizottságot nem hoztunk létre, és a postai sztrájkszabályzat tervezetének megfelelő egyeztető tárgyalásokat sem folytattunk. Beszéltünk viszont telefonon az igazgatóság vezetőjével, továbbá a szakszervezetünk központjában rendezett titkári értekezleten is tárgyaltunk sztrájkfelhívásunkról. E megbeszélések eredményeképpen ez idő szerint elálltunk a munkabeszüntetés gondolatától, azonban nem zártuk le ügyünket.

Miért harcolnak?

Beszéljünk azokról a gondokról (netán sérelmekről), amelyek a leginkább foglalkoztatják Önöket!

Mindenekelőtt figyelembe kell venni munkakörülményeinket.

Elsősorban azt, hogy ki vagyunk téve az időjárás szélsőségeinek.

Ehhez — hiába a demokrácia látszatát keltő divatbemutató és szavazás — nem alkalmazkodik kellőképpen a ruházat.

A cipővásárlásra adott pénzösszeg nem követi kellőképpen az áremelkedést.

Nagymértékben befolyásolja a munkakörülményeket a forgalom heti, havi és évi hullámzása.

Munkánk természeténél fogva általában nem tudjuk igénybe venni az üzemi étkeztést. De ugyanígy gondot okoz

a természeti szükségletek kielégítése is.

Mivel motorkerékpárral vagyunk felszerelve — a távirat-kézbesítőkhöz hasonlóan —, minket is terhelnek az üzemeltetési gondok. Például a motor áráról tették függővé a saját tulajdonba való átmenetel időtartamát, holott a járművek minősége nincs mindig arányban az árukkal. Azután: megszüntették a karbantartási átalányt, a javítási átalányt viszont csak egy év lejárta után fizetik. A rossz útvonalokból pedig olyan hibák is előadók, amelyek a természetes elhasználódás során még nem következnek be. A benzinfogyasztásra megállapított normák sem veszik figyelembe a kedvezőtlen terepviszonyokat (éppen ezek miatt kaptunk motorkerékpárt) és az utak minőségét. A benzinpenzt pedig utólag kapjuk, tehát állandóan hitelezünk a postának.

Legfőbb sérelmünk pedig a rendkívül kis alappér.

Meggyőződésünk, hogy ez az oka az állandó létszámlátnak. A távirat-kézbesítőknél ez rendszeres túlmunkával jár, és ebből az következik, hogy az ezért járó szabadnapokat nem tudják kivenni.

Itt bekapcsolódunk a beszélgetésbe a kézbesítőtársak is. Palugyai Sándor elmondja, hogy mindenki kénytelen a fizetését valamilyen mellékjövedelemmel megtoldani. De mivel? A helyettesítés képtelen dolog, mivel két járás ellátásával is mindössze 300 forinttal keres többet a kézbesítő. Ő maga a hírlapokat terítette a kishivatalok és az árusok között, de a jövedelmi adó miatt ezzel is felhagyott.

Palugyaitól Szaniszló Gábor vette át a hírlapok előreszállítását. Nem mintha a jövedelem-többlet arányban állna a fáradsággal, de kénytelen vállalni, mert 5400 forintos bruttó alaptereset a havi kölcsöntörlesztése meghaladja.

Feledi András éjjeliőrséget vállalt másodállásként. Kétnaponkénti szolgálatáért 11 ezer forintot kap, ezen felül pedig különböző kedvezményeket élvez.

Valahogy érthetetlennek tűnik a dolog. A kézbesítőre

remben csupa 30 és 40 év közötti, tehát fiatalembert látok. Tudtommal nagyjából szakmájuk is van. Mi vonzza mégis őket a postához?

Pillanatnyilag szakmával a kézben sem olyan könnyű jó álláshoz jutni — kapom a választ Hochbaum Lászlótól. — De az első kedvező ajánlatra mindenki veszi a kalapját. Egyébként nem cserélődne a személyzet, és nem lenne létszámlátni. Tudom, a borralalóra gondol mindenki... Mi sem minősítjük jelentéktelennek. Sőt az ügyes és szerencsés kézbesítő jutalekekkel is össze tud szedni valamit. De azért el is kell gondolkozni a dolgon. A postaforgalomnak jó 60 százaléka állami szervek, vállalatok felé irányul. A magánszemélyek pénzforgalmát egyre inkább a bankok bonyolítják le. Azt pedig, hogy a nyugdíjasok „bőkezűségére” hagyatkozunk — erről a napilapokban is nyilatkozunk — nagyon is visszatetszőnek tekintjük. Ráadásul a borralaló adóköteles...

Vannak támogatók

Érzésem szerint a kézbesítőknek fel kell készülniük arra, hogy szándékaik és azok indokai éles vitákat fognak kiváltani. A többi postás dolgozó élet- és munkakörülményei is bőven hagynak kívánnivalót. Még egy kérdést azért felteszek:

Milyennek ítélik a kilátásokat, van-e kezdeményezésüknek valamilyen visszhangja?

Az ügy még annyira újszerű, és a két említett újság-cikknek kívül nem is volt más propagandája, így hát egyelőre országos mozgalomról nem beszélhetünk. Mindenesetre Erdő 1 postahivatal kézbesítői 41 aláírással csatlakoztak felhívásunkhoz, és Tímár György bizalmi beszélgetésünk során egyetértett eddigi elképzeléseinkkel. Ugyancsak támogatásáról biztosított Barta Sándor, a budai járás (körzet) szb-titkára. Hat péceli kézbesítőtársunk felhívott minket. Telefonon említett csatlakozó nyilatkozatuk nem érkezett meg hozzánk. A gondolat, ha most szakszervezeti lapunkban nyilvánosságot kap, bizonyára felkelti az ország más szövegleteiben is az érdeklődést. Ezt pedig szükségképpen elő fogja segíteni a posta külsőben álló átszervezése, amely a klasszikus postát is válalkozás formájában képzeli el. Ezt pedig teljes képtelenségnek tartjuk. Egy ráfizetéses vállalkozás miből adjon a feladathoz méltó, tisztességes megélhetést nyújtó fizetést. Egyáltalán nem érezzük, hogy kedvező tárgyalási pozícióban lennénk. Mindenképpen szükségünk van egy határozott, erőles szak-szervezetre.

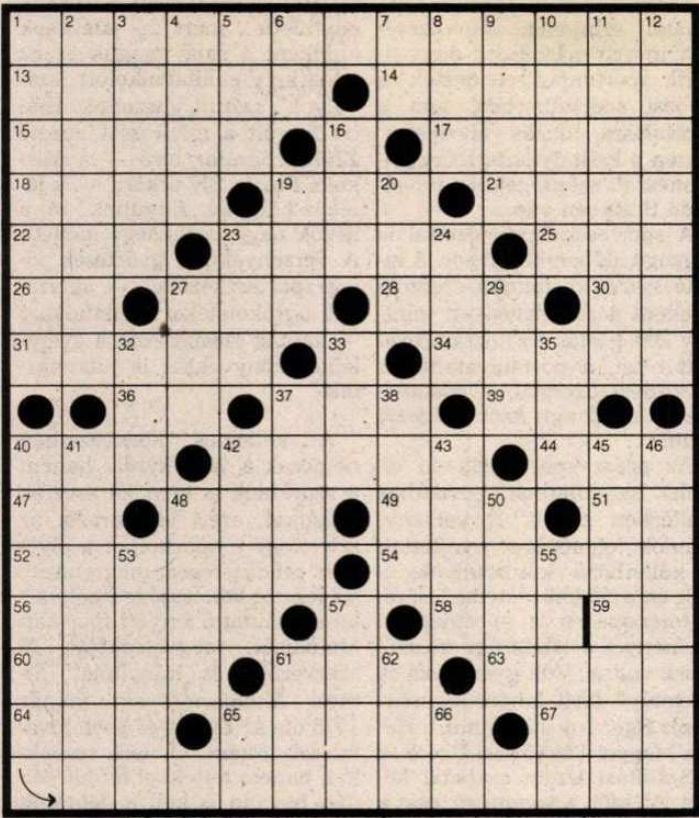
Ehhez csak annyit tehetünk hozzá, hogy a világ legtöbb országában a magánvállalkozásként jövedelmezően működő távközlési szolgálat mellett ráfizetéses postát tartanak fenn. Ennek minősége azon múlik, hogy a társadalom és az őt képviselő állam milyen postaszolgálatot igényel, megmutatva mindennapi életünk, kultúránk színvonalát.

Benda István

Próbaiüzemben a hírlapfeldolgozó

A kutya és az ember

Mark Twain mondását idéző: „Ha megkönyörülsz az éhező kutyan, enni adsz neki, nem harap meg. A kutya és az...” Folytatás a vízsz. 1. és a függ. 40. alatt. Ezt kérjük beküldeni.

VÍZSZINTES:
1. Az idézet első része, 13. Jég megrepedése, 14. A hét egyik napja, 15. Lengyel idegenforgalmi iroda, 17. Őseik, 18. A láb része (+ék.), 19. Nyelvtani fogalom, 21. Európai Szabadkereskedelmi Társulás (röv.), 22. Becézett Ilona, 23. Erdélyi város lakója, 25. Fluor, kálium és tesla, 26. Igekövető, 27. Latin én, 28. Meggyőződés, 30. Légó egyenműi, 31. Ritka női név, 34. A fejünk fölött van, 36. A lányunk férje, 37. Testünk fontos tartozéka, 39. A növény része, 40. Azonos magánhangzók, 42. Bányászkiállítás, 44. Elérte-célját a labda, 47. Zirc végei, 48. Hangsor, 49. Az olasz pénz rövidítése, 51. Ellentétes költőszó, 52. A következő, 54. Hirtelen megfog, 56. A dugattyú egyszeri mozgása, 58. Női név rövid változata, 59. A vas vegyjele, 60. ...csóka, 61. Fialat nőstény szarvas, 63. Korai gyümölcs, 64. Portugál, thaiföldi és osztrák gépkocsijelzés, 65. Szovjetunióbeli hegyvidékről

1989. október 1-jétől megkezdődik a Postás Művelődési Központ Benczúr utcai épületének felújítása. A rekonstrukció idejére az épületben működő intézmények az alábbi helyszínekre költöznek.

POSTÁS MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
Budapest VII., Rottenbiller u. 46.
Telefon: népművelési iroda: 142-93-26
Gazdasági iroda: 142-93-17

KÖZPONTI KÖNYVTÁR
Budapest V., Szent István tér 15.
Telefon: 111-48-22

Új szolgáltatás

A színházi közönségszolgálat

Mindannyiunkkal előfordult már, hogy a kiválasztott színházi előadásra csak hosszas szadlaglás és hosszú hónapok után sikerült megvásárolni a színházjegyet.
E bosszúságok elkerülésében segít a Postás Művelődési Központ új szolgáltatása, a színházi közönségszolgálat, amely folyamatosan tájékoztatja az érdeklődőket a fővárosi színházi élet eseményeiről, bemutatóiról, segít a belépőjegyek beszerzésében. Két hónapra előre ismeretjük a sorra kerülő bemutatókat, propagandaanyagokat küldünk, vállaljuk, hogy össze-

SZÍNHÁZLÁTOGATÓK KLUBJA

Név:
Cím:

Természetbarát-találkozó Salgótarján

A XXVII. Országos Postás Természetbarát Találkozó és Túraverseny időpontja július 7-9. — ragyogó napsütés, 35 fokos kánikula. A rendezés jogát a Budapest Vidéki Postaigazgatóság tszbe kapta. Valamennyiünk egyszerre örült a megtisztelő feladatnak, de izgultunk is, hogy az egyre nehezedő gazdasági körülmények ellenére lesz-e érdeklődés a rendezvény iránt. Az érdeklődés óriási volt, ezt már utólag nyugtázhajtuk, hiszen a résztvevők száma meghaladta a 700-at.

Előzetes programajánlatunkkal próbáltuk felkelteni a figyelmet országunk egyik legkisebb megyéje, Nógrád iránt. A palóc táj szépségeit, a nógrádi nép vendégszeretetét mutat-

tuk be azoknak a résztvevőknek, akik a Salgóvárra, illetve Hollókőre és Pásztóra szervezett kirándulásainkon vettek részt.

Sokan ismerik Nógrád megye baráti kapcsolatait Csehszlovákiával, a testvérvárosi kapcsolatokat Salgótarján és Besztercebánya között. A határ közelsége adta az ötletet csehszlovákiai kirándulás megszervezésére. A legnagyobb érdeklődést e program váltotta ki, 126-an vettek részt az autóbussz-kiránduláson.

A háromnapos rendezvényt 70 fős rendezői gárda bonyolította le. Július 8-án reggel az ünnepélyes megnyitón a Furák Teréz Kollégiumban **Mundru-**

czó Kornél tszbtitkár köszöntötte a résztvevőket, a kirándulónak felelhetetlen kikapcsolódást, a versenyzőknek sikeres versenyzést kívánva. Rendezvényünket megtisztelte jelenlétével a Postások Szakszervezetének főtthkára, **Gricserné Heszky Enikő**, a SZOT önálló sportcsoportjának munkatársa, **Székely Márta**, valamint a Postások Szakszervezete kulturális, agitációs és propagandaosztályának vezetője, **Somogyi Szabolcs**.

A túraverseny rajtjától, az szmt oktatási központjától 74 csapat indult el reggel 8 órátl 3 perces időközönként a július 7-én megtartott sorsolás szerint. Itt kapták meg a csapatok a rajtszámot, a versenylapot és a térképet. Legalább 3 fős csapatok indulhattak, de volt 13 fős is az amatőr túrázókkal együtt. A versenyben így körülbelül 400-an vettek részt.

A legnagyobb versenyzőgárdával a Posta Építési Üzem érkezett, mintegy 200-an voltak. Lelkesedésüket most is siker koronázta. Az összetett csapatversenyt ők nyerték, s ezzel harmadszor nyerték el a vándorkupát, amely végleg a tulajdonukban marad. A második helyezett a Miskolci Postaigazgatóság, a harmadik pedig a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság csapata lett.

Az egyéni csapatverseny eredménye a következő: 1. **Szeged** csapata 90 hibaponttal, 2.

RTV 3. csapata (98), 3. **PÉÜ** 18. csapata (103), 4. **PÉÜ** 11. csapata (105), 5. **Nyíregyháza** 1 (111), 6. **PÉÜ** 12. csapata (112).

A verseny változatos, nehéz feladatok elé állította a versenyzőket. A rekkenő hőségben nemcsak a Tatarárkot és környékét kellett megmászniuk a vállalkozó szelleműeknek, hanem az egyes állomásokon tájékozódási, elméleti és természetjárással kapcsolatos kérdésekre kellett válaszolniuk, illetve ügyességi, megfigyelési feladatokat megoldaniuk.

A versenyzőknek az ellenőrző állomások közötti logikus útvonal hosszát és idejét tájfutótérkép alapján saját maguknak kellett kiszámítaniuk. A kötelező menetsebesség 3 km/óra volt, a túra teljes hossza kb. 12 kilométer. A megfáradt, hőségtől szenvedő versenyzőknek a táv 2/3-ánál bográcsgulyással, üdítővel igyekeztünk pótolni veszteségeiket.

Este 8 órakor a Furák Teréz Kollégiumban tartott ünnepélyes eredményhirdetésre az út porától megtisztult, izgatott, vidám társaság gyűlt össze. Tiszta szívből, felszabadultan örültek egymás és saját maguk sikereinek. Valamennyi versenyző első napi bélyegzővel ellátott emléklapot kapott, az első hat helyezett csapat pedig értékes tárgyjutalomban részesült.

Hajnali négy óráig tartott a vigadalom, amelyhez a Xenon zenekar szolgáltatta az élő zenét, az egész fiataloknak pedig két helyen éjjelig diszkó szolgált.

Vendégeink hangulatát mutatja, hogy közülük sokan még vasárnap délelőtti önálló programokat szerveztek, hogy Nógrád megye dimbes-dombos tájaiból még többet szemügyre vehessenek.

Rendezőség

Feladatmegoldás a 9. ellenőrző ponton

A XXVII. OPTT a résztvevő szemével

Tavaly júliusban, a budai hegyekben megrendezett XXVI. OPTT eredményhirdetésén hideg zuhanyként hatott BEJELENTÉS: az 1989. évi verseny helyszíne Salgótarján lesz. Friss volt még a János-hegy megmászásának élménye, igazából az Alföldre vágott akkor az elcsigázott társaság. Hamar rájöttünk, hogyha Salgótarján, akkor ott is hegyi túraversenyre számíthatunk.

Ennek ellenére — mert könnyen felejt a természetbarát — az ország minden részéből

mintegy 700-an jöttünk el a XXVII. OPTT programjaira. Voltak, kiket a kirándulás élménye, másokat a postás természetbarát-találkozók hagyományosan jó hangulata, igazi versenyszelleme vonzott a Tatár-árok és Salgóvár csodálatos környékére.

A péntek esti szalonnasütés és az éjszakába nyúló szabadtéri diszkó — a Dornay-turistaház melletti erdőszélen — már előre megalapozta a másnapi hangulatot. Ennek ellenére a csapatok pontosan, késedelem nélkül vágtak neki a túrapályának. Volt profi és kezdő is a pályán. Versenyhangulat, kánikula, a 9. állomáson beigért gulyás... minden együtt volt, és a versenyzőket dicsérte.

Az első fejtörést a „logikus útvonal” kijelölése okozta, de a helyszín ismeretének hiányában is a térképen könnyen eligazodtunk. És a terepen? A rendező sporttársak motoros távirat-kézbessítőikkel, terepjáró autókkal, URH-rádiókkal keresték meg az eltévedőket. És csakugyan nem vészett el senki, pedig mindjárt a rajt után egy, a térképen nem jelölt futballpálya tréfálta meg a csapatok egy részét. „Lementek a térképről”, s volt, aki emiatt fel is adta a versenyt.

Az első állomásig volt idő átanulmányozni a verseny szabályait. Itt meglepetés várt ránk, négy állomáson kaptunk

feladatlapot (szellemi totó, te-reptató stb.), melyeket majd menet közben kell megoldani, és a következő állomáson leadni. A kérdéseket, az elméleti feladatok mennyiségét már indulásnál sokalltuk, s ez a véleményünk a célba éréskor sem változott meg gyökeresen. Utólag mérlegelve azonban — hiszen már kipihentük a fáradalmakat — úgy látjuk, belefért a versenybe, s változatosabbá tette. Talán, ha a totók egy részét nem hegymászás közben kell megoldani, jobb eredmények születnek.

Az OPTT-k vonzereje abban is rejlik, hogy családias jellegűek, és a kevésbé profik is hasonló eséllyel indulhatnak. A szervezők gondoltak a különböző korosztályokra, aránylag jól járható, közepes nehézségi fokú pályát választottak, nem szegtek a versenyzők kedvét a pályameredekségek gyakori változtatásával. Talán a 3. állomás (Salgóvár, Petőfi-emléktábla) megmászása volt a lábíkrát leginkább igénybe vevő útvonal. A gyorsasági szakaszon — a 4. és 5. állomás között — a tűző nap is segítette a versenyt. Alaposan bevilágította az egyenletesen emelkedő pályát, ösztönözve arra, hogy minél előbb elhagyjuk azt a napsugarakat többszörösen visszaverő, forró terepet. Néhány életmentő vízcsapot elhagyva, kellemes erdei pályaszakaszok után érkezünk a 9. állomáshoz (Dornay-turis-

taház), ahol a szervezők főszakácsa csodálatos gulyáskolteménnyel várta a versenyzőket. Az ízek, zamatok kártékonyan hatottak a hátralevő úton. Nem elég a meleg, még a tele gyomrunkat is cipelhettük, mert hiszen sport ide, sport oda; ha finom gulyás van, nem szabad kihagyni.

A záró értékelésig türelemmel voltunk, beláttuk, hogy nem egyszerű feladat ennyi csapat teljesítményének értékelése. Türelemesen hűsöltünk a strandon, nyalogattuk sebeinket, elfogyasztottuk a — a Posta Építési Üzemnél már hagyományos — Sámóczi-féle marhapörköltet, és ismeretséget kötöttünk hazai és külföldi természetbarátokkal. Eredményhirdetés után azonban elszabadult a pokol. Megmacskásodott lábait ki-kidagig járatta a táncparketten, amíg a partnere bírta — nem is volt olyan nehéz a verseny.

Összességében ez a verseny 70 000 postásból 700-at mozgalt meg. 700 ember (az ország minden részéből) egy kicsit közelebb került egymáshoz és a természethez. Hogy valamenynyien jól éreztük magunkat, önfeledten szórakozhattunk, kikapcsolódhattunk, jó hangulatban térhettünk haza, a Budapest Vidéki Postaigazgatóság sportaktivistáinak munkáját dicséri. Köszönjük.

Ezen a versenyen üzemünk csapata végleg elnyerte a Posta Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság által 1983-ban alapított serleget.

Kedves postás természetbarát sporttársaink! Tisztelettel bejelentjük, hogy a XXVIII. Országos Postás Természetbarát Találkozóra megalapítjuk a második serleget. Felajánljuk, hogy — ha egyetértésekre talál — az 1990. évi verseny rendezését, szervezését elvállaljuk.

Ha felajánlásunkat elfogadjátok, szeretettel meghívunk minden postás természetbarátot az 1990. július első felében tervezett találkozóinkra.

Sárközi András, Kékesi István
Posta Építési Üzem

Lukács Balázs harmadszor is átvette a kupát

Szabó Éva

